

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İstanbul Şubesi Aylık Bülteni
Eylül 1997 Sayı 13

EMO İstanbul Şubesi Adına Sahibi
Hüseyin YEŞİL

Yazışleri Müdürü
Cemil KOCATEPE

Yayın Kurulu
Aydoğan ÖZDEMİR,
Dağıstan BEKİROĞLU,
Engin ULUBAŞ, Hasan ECE,
Hüseyin YEŞİL,
İlhami TÜRKDOĞAN,
Kubilay BECERİK, Levent AYDENİZ,
Necdet OĞUZ, Noyan DURNA,
Serdar PAKER, Sıdika ÖDEL,
Şahin ÖZGÜL, Tahir ÇİÇEKÇİ,
Tanay Sıdık UYAR, Yurdakul ÖZCAN

Reklam Sorumlusu
H. Birsen DEĞİRMENDERESİ

Grafik
Yapım

Baskı
YAPIM MATBAACILIK
275 24 34 - 288 07 43

EMO İstanbul Şubesi
Cumhuriyet Cad. No: 283/2
Engin Han 80230 Harbiye / İSTANBUL
Tel : (0212) 224 11 50 (pbx)
Fax : (0212) 232 24 13
e-posta: emolist@emolat.org.tr.

TEMSİLCİLİKLER

	Telefon	Faks
Avcılar	(212) 695 62 32	
Bakırköy	(212) 561 21 01	(212) 583 03 38
Bartın	(378) 227 61 31	(378) 227 24 20
Bolu	(374) 212 54 47	
Çorlu	(282) 651 95 63	(282) 653 16 66
Edirne	(284) 213 08 40	(284) 212 45 92
Gazi O.P.	(212) 501 37 26	
Gebze	(262) 646 29 43	(262) 641 77 06
Gölcük	(262) 414 45 14	(262) 414 45 14
Kadıköy	(216) 336 74 86	(216) 336 74 86
Karabük	(372) 424 77 64	(372) 418 52 28
Kdz. Ereğli	(372) 323 53 47	(372) 323 56 00
Kartal	(216) 374 54 93	(216) 374 54 93
Keşan	(284) 714 09 93	
Kırklareli	(288) 214 94 53	(288) 227 68 02
Kocaeli	(262) 325 41 22	(262) 325 41 22
Lüleburgaz	(288) 417 27 55	(288) 412 16 02
Sakarya	(264) 272 49 19	(264) 272 49 19
Tekirdağ	(282) 262 50 97	(282) 262 50 97
Uzunköprü	(284) 513 23 50	
Zonguldak	(372) 525 40 00	(372) 251 19 00

Başyazı

Yönetim Kurulu Başkanı 2

Birlik Haberlerinden Seçmeler:

TMMOB Bergama Halkının Yanında 3

İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Üç Yıllık Politika Uygulamalarının Değerlendirilmesi 4

TMMOB Demokrasi Kurultayına Giderken

Tahir ÇİÇEKÇİ 4

Demokrasi Saç ve Sakal Arasına Sıkıştırılmaz!

İsmail KARABABA 6

Basından Seçtiklerimiz

Kubilay BECERİK 8

Etkinlikler

..... 10

Katalog

..... 12

Ajanda

..... 13

Dünyada ve Türkiyede Kamu Girişimciliğinin Geçmişi, Bugünü ve Geleceği Çalışmaları Sürüyor

Ahmet AKKÜÇÜK 14

Yüksek Gerilimde Ölçümler ve Standartlar

Şahin ÖZGÜL 17

E.M.O. İstanbul Şubesi Bilgisayar Komisyonu için bir Çalışma Çerçevesi

İlhami TÜRKDOĞAN 18

Elektrik, Elektronik ve Bilgisayar Mühendisi Bilişim Sektörü Çalışanlarına Çağrı

..... 20

Malzemededen Ürüne

Sıdika ÖDEL 21

Darbe, Şeriat ve Restorasyon

Noyan DURNA 24

Yazılım Mühendisliği Nedir ?

İlhami TÜRKDOĞAN 26

Telefonunuz ile Neler Yapabileceğinizi Biliyor musunuz? (2)

Yurdagül ÖZCAN 29

Sera Gazı Emisyonları ve Enerji Sektöründe Karar Verme

Tanay Sıdık UYAR 30

Uluslararası Sargırme Rüzgar Enerjisi Workshop'ı Yapıldı

..... 31

Alt Tarafı 7 KW!

Serdar PAKER 32

1 Eylül Dünya Barış Günü

..... 32

REKLAM TARİFESİ

ARKA KAPAK (Renkli)	90.000.000.- TL	ÖN İÇ KAPAK (Renkli)	70.000.000.- TL
ARKA İÇ KAPAK (Renkli)	70.000.000.- TL	İÇ TAM SAYFA (Renkli)	50.000.000.- TL
İÇ TAM SAYFA (SB)	40.000.000.- TL	İÇ 1/2 SAYFA (Renkli)	35.000.000.- TL
İÇ 1/2 SAYFA (SB)	25.000.000.- TL		

Bu konuda kazanım olarak, özelleştirmede uygulanmak istenen Yİ (Yap-İşlet) modeline karşı odamızın açtığı davada yürütmeyi durdurma kararı almış bulunmaktayız. Enerji santrallerinin bazı kesimlere peşkeş çekilmesi demek olan, bu santrallerin 20 yıllık, sadece 2 yıllık kârı karşılığı kiraya verilmesi tasarrufuna karşı açığımız davada da kararı beklemekteyiz.

Değerli Üyelerimiz,

Türkiye 28 Şubat 1997 tarihinden itibaren özelleştirmelerin hızlı bir şekilde yapılacağı yeni bir döneme girmiştir.

Şeriat ve darbe tartışmalarının yapıldığı bir ortamda iktidara gelen ANASOL-D hükümeti ilk iş olarak yarım kalan özelleştirmeleri tamamlama hedefini programına almış bulunmaktadır.

TBMM'de bulunan muhalefet partilerden "Sol" olanı da özelleştirmenin gerekliliği konusundaki görüşlerini kamuoyuna açıklamıştır. Dolayısı ile hem iktidarda hem de muhalefette özelleştirmeyi savunan "Sol" partilerimizin desteği ile bu işler daha da kolay gerçekleşeyeceği benzetmektedir.

Bu dönemin önemli diğer konusu da, toplumun yoğun tepkisine karşın Akkuyu ve Sinop'ta kurulacak olan nükleer santrallerdir. Görülüyor ki iktidarların değişmesi, ülkemizde izlenen enerji politikalarının değişmesini beraberinde pek de getirmemektedir.

Özellikle son bir yılda, Odamız, TMMOB'ye bağlı diğer odalar ile diğer meslek örgütleri, sendikalar ve demokrasiden yana bütün güçler bu konularda yoğun bir çalışma temposu içinde olmuşlardır.

Bütün bu örgütler düzenledikleri forum, sempozyum, açıkoturum ve mitinglerle kamuoyunu aydınlatmaya çalışmışlardır. Ayrıca vurgulamak gerekir ki özellikle odamız EMO, Enerji-Yapı Yol Sen ve KİGEM'in

özelleştirmelere karşı açtıkları davaların sonuçlarının alındığı bir dönem yaşanmıştır. Bu konuda kazanım olarak, özelleştirmede uygulanmak istenen Yİ (Yap-İşlet) modeline karşı odamızın açtığı davada yürütmeyi durdurma kararı almış bulunmaktayız. Enerji santrallerinin bazı kesimlere peşkeş çekilmesi demek olan, bu santrallerin 20 yıllığına, sadece 2 yıllık kârı karşılığı kiraya verilmesi tasarrufuna karşı açığımız davada da kararı beklemekteyiz.

Ancak bütün bu yapılanlar, mevcut gidişatı ne yazık ki durduramamaktadır. ANASOL-D İktidarı Yİ (Yap-İşlet) modeli konusunda yeni bir yasa çıkararak REFAH-YOL'un aşamadığı engeli de aşmaya çalışmaktadır.

Sonuç olarak, Bu dönem, odamızın da içinde bulunduğu sekreteryanın yürüttüğü "Özelleştirme Karşısı Platform", "Nükleer karşıtı Platform" ve şubemizce TMMOB adına düzenlemekte olduğumuz "Dünya'da ve Türkiye'de Kamu Girişimciliğinin Geçmişi, Bugünü ve Geleceği" konulu sempozyum çalışmaları önemini daha çok korumaktadır. Konuyla ilgili olarak çabalarınıza ve siz üyelerimizin giderek artan ilgi ve katılımını ivmelendirmenizi diliyoruz.

Sevgi ve Saygılarımızla,

Hüseyin YEŞİL

**EMO İstanbul Şubesi
Yönetim Kurulu Başkanı**

Birliğimiz 13 Mayıs 1997 günü düzenlediği basın toplantısıyla, Bergama halkının, kendi topraklarının altın cevheri için uluslararası maden tekellerine yağma ettirilmesi girişimine karşı yürüttükleri haklı ve meşru mücadelenin yanında olduğunu ilan etti. Altın işletmeciliğine ilişkin gerçekleri kamuoyuna açıklayan Başkan Yavuz Önen, II. Başkan M. Yüksel Barkurt, Yürütme Kurulu Üyesi Ayfer Eğilmez; Türkiye kaynaklarının yabancı tekellere peşkeş çekilmesine izin vermeyeceklerini belirttiler. Aşağıda bu açıklamayı yayınlıyoruz.

T.M.M.O.B. BERGAMA HALKININ YANINDA

• TMMOB, Bergama halkının yörelerindeki altın madeninin çıkarılmasına karşı uzun bir süredir dile getirdikleri tepkilerini Ankara'ya kitlesel bir eylemle taşımaları ile ilgili Odalarımızın bazı temsilcilerinin gazetelerde tartışmaya katılmaları üzerine konuyla ilgili açıklama yapma gereğini duymuştur.

TMMOB Yönetim Kurulu'nda yapılan görüşmelerin ışığında aşağıdaki gerçekleri tüm ilgililere ve kamuoyuna açıklıyoruz.

• Türkiye, tüm sektörlerde olduğu gibi madencilik sektöründe de bir kriz yaşamaktadır. Ancak, bu krizin aşılmasında Hükümetler ulusal düzeyde politikalar üretmemektedir.

• Madencilik kaderi yeni dünya düzenin emperyalist emellerine, uluslararası ticaret ve sermaye hareketlerine terk edilmektedir. Türkiye'nin altın cevheri yarı mamul olarak Bergama'dan yurtdışına gönderilecektir.

• Yatırım kararları alınırken o yatırımın yapılacağı yöre halkı, yerel örgütler ve ilgili meslek grupları karar süreçlerine katılmamaktadır. Bergama örneğinde olduğu gibi yatırım yalnızca yatırımcı tekellerin ekonomik karı ve teknolojik yeterliliği açısından değerlendirilmektedir. Çevre korumasının ekonomik ve sosyal gelişmeyle bir bütün oluşturduğu göz ardı edilmektedir. Bergama halkının tepkileri önemsenmemektedir.

• Altın işletmeciliği kriterleri belirlenememekte, tarım, orman

ve turizm potansiyelinin karşılaştırmalı maliyet analizi de yapılmamaktadır.

• Hükümet tarafından altın çıkarılması ve işlemeciliği konusunda gerekli olan hukuki altyapı hazırlanmamış olması nedeniyle ulusal çıkarlar açısından bir denetim olanağı kalmamaktadır.

TMMOB bu saptamalardan hareketle

• Bergama da dahil altın üretimine yönelik yatırım alanının tümüyle YABANCI TEKELLERE terk edilmiş olduğu ve Türkiye kaynaklarının böylece yabancılara peşkeş çekildiği,

• Bu yatırımın yöre halkını demokratik katılımcı süreçlerden safdışı ettiği,

• Sosyal kaynakları, olanakları ve kapasiteyi arttırmadığı,

• Çevre riskini azaltma yönünde güvenilir kontrol ve denetimin sağlanacağına şüpheli olduğu,

• Yerel ve ulusal düzeyde teknolojik, teknik ve ekonomik bir yararın da söz konusu olmadığı görüşündedir.

Sonuç olarak;

TMMOB yabancı tekelleri değil, BERGAMA halkını haklı bulmakta, desteklemektedir. Hükümeti de ilgili tüm tarafların katılımlarını sağlayarak yatırımlar konusunda demokratik karar süreçlerini başlatmaya davet etmektedir. Ulusal madencilik ve altın üretim

politikaları belirlemeye çağırılmaktadır.

TMMOB, İzmir Aliağa'da termik santralin yapılmasını ve Gökova'da işletmeye açılmasını engelleyen tepkilerin başarısına Bergama halkının başarısının eklenmesi için tüm birimleriyle çaba harcayacaktır, yöre halkıyla beraber olacaktır. Konuyu yerinde halkla görüşecektir.

Tekrar ediyoruz; sanayi, teknoloji, ekonomi, ticaret politikaları artık çevre, sosyal gelişme, sosyal adalet, insan hakları, demokrasi ve barış kavramlarıyla içiçedir. Demokrasi, insan hakları ve temel özgürlükler olmadığında ulusal ve uluslararası alanda barış sürekli olmaz. Barış olmadan da karşılıklı çıkarlara dayalı işbirliği ve kalkınma da olmaz.

TMMOB, Türkiye'nin dünya altın işletmeciliğinde 160 tonla %8'lik bir paya sahip olduğunu ve altın madencilik potansiyelinin yüksek olduğunu, yabancı sermaye temsilcileri kadar farkındadır. Bu nedenle zaten yabancı tekeller 600'e yakın altın arama ruhsatı almış durumdadır. Bergama bu nedenle Türkiye altın madencilik arasında stratejik bir örnek durumundadır. Tekeller Türkiye'nin pek çok yöresinde yatırımı sekiz ayda amorti edecek karlı bir alana iştahla girmek üzeredir. Refahiyol Hükümeti de yabancılarla tam bir uyum içinde bu yağmaya aracı olmaktadır. TMMOB, yabancı sermayenin nükleer santraller alanına da göz diktiğini izlemektedir. Bu konuda da Türkiye gerçekleri açısından bir durum değerlendirmesi yapacak ve kamuoyuna açıklayacağız.

TMMOB, İzmir Aliağa'da termik santralin yapılmasını ve Gökova'da işletmeye açılmasını engelleyen tepkilerin başarısına Bergama halkının başarısının eklenmesi için tüm birimleriyle çaba harcayacaktır, yöre halkıyla beraber olacaktır. Konuyu yerinde halkla görüşecektir.

Mühendis ve mimarları doğrudan etkilediği için ülkemizde demokrasinin sorunları tartışma gündeminde yerini tam anlamıyla buldu.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN ÜÇ YILLIK POLİTİKA UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin çalışmaları ile ilgili hazırladığı rapor özetidir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi yönetimi göreve geldikten hemen sonra başlattığı ve özellikle merkezi yönetimde de aynı siyasi görüşün egemen olmasından sonra daha açık olarak sergilediği tutum ve politikalarıyla, seçimler sırasındaki vaatlerinin güncel deyimle bir "takiyyeden" ibaret olduğunu açık biçimde ortaya koymuştur.

- 1) Ortak Mesleki Denetim Uygulamasının İptali
- 2) Meslek Odalarının Yönetimlerini Ele Geçirme Girişimleri
- 3) Belediye Başkanlarına Sınırsız ve Denetimsiz Yetkiler
- 4) Yerel Yönetimlerde Kadrolaşma - Partizanca İş Dağıtımları ve Metro'da Gecikme
- 5) İstanbul Nazım Planı'ndaki Olumsuzluklar
- 6) İçmesuyu Havzalarında Kaçak Yapılaşmaya Ödün ve Yeni İmar Hakları
- 7) İstanbul'un Yaşam Kaynaklarını Korumaya Yönelik Sit Kararlarına Tepki
- 8) Kaçak Kentleşmeye Taviz
- 9) Taksim'e Cami Projesi
- 10) Refahyol'a Taviz Uğruna Çiğnenen Nazım Plan İlkeleri
a- 3.Boğaz Köprüsü
b- Silivri ve Kurtköy Uydu Kent Projeleri
- 11) Yol Refujlerinde Göstermelik Ağaçlandırma
- 12) Koruma Planlarında Bilinçli Geciktirme

- 13) Sit Kararlarına Duyarsızlık ve Tepki
- 14) Tarihsel Parklarda ve Surlarda Kaçak Uygulamalar
- 15) Koruma Kurullarına Saygısızlık.

SONUÇ: Sonuç olarak, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı üç yıllık hizmet döneminde baskıcı, antidemokratik, çağdışı ve partizanca bir yerel yönetim anlayışı sergilemiş; İstanbul'un doğal, tarihi, kentsel ve kültürel değerlerini tehdit eden rant ağırlıklı ve sakıncalı oluşumları özendirici ve destekleyici bir politika izlemiş; siyasal amaçlı projelerin yönlendirildiğinde hukuk dışı uygulamaları gündeme getirmekten çekinmemiş ve kurumsal varlığını merkezi yönetimdeki partinin kimliğine göre tanımlayarak, yerel yönetimlerin özerkliği anlayışına ciddi bir darbe vurmuştur.

TMMOB DEMOKRASİ KURULTAYINA GİDERKEN

Bilindiği üzere 1996 TMMOB genel kurulunda 1997 yılı içinde ülke genelinde bir TMMOB demokrasi kurultayı yapılması önerisi gündeme gelmiş ve öneri oybirliği ile kabul edilerek bir TMMOB genel kurul kararı haline getirilmişti. Bu karar doğrultusunda başlatılan yerel demokrasi kurultayları kentimizde de Bayrampaşa, Mecidiyeköy, Kadıköy ve Bakırköy bölge toplantılarından sonra 8 Haziran tarihinde İTÜ Maçka G Anfisinde yapılan demokrasi kurultayı İstanbul yerel toplantısı ile noktalanmış, böylece Kasım ayında Ankara'da yapılacak TMMOB Türkiye demokrasi kurultayı öncesi hazırlıklar tamamlanmış oluyordu.

Ayrıca Kasım ayında yapılacak kurultaya ilişkin ülke çapında bir dizi ilde ön toplantılar bitirilerek, illerde beliren görüşlerin derlenerek kurultaya taşınması, burada yapılacak final tartışmalarıyla

ülkemizde demokrasi - TMMOB işleyişinde demokrasi mesleklerimiz ve iş yaşamımızda demokrasi konularında TMMOB'nin resmi görüşlerini oluşturacak altyapı hazırlıkları sürdürülegeldi. TMMOB ve diğer sivil toplum kuruluşları içinde ülkemiz tarihinde ilk kez bu yoğunlukta bir tartışma ortamını sağlamış olan TMMOB ve bağlı odaların bu görüşlerini daha geniş benzeri platformlara taşıyarak ülkemizde demokrasi konusunu, konunun bütün tarafları ile tartışılacağı yeni bir aşamaya ulaştırması oluşacak birimin değerlendirilmesi açısından önemli aynı zamanda hızla yerine getirilmesi gereken bir görev olara önümüzde duruyor.

İstanbul'un dört ilçesinde yapılan bölgesel hazırlık kurultayında TMMOB üyeleri mühendis ve mimar kimlikleri ile konuştular. Mesleklerinin ve demokrasinin somut sorunlarını tartıştılar. Mühendis ve mimarları da doğrudan etkilediği için ülkemizde demokrasinin sorunları tartışma gündeminde yerini tam anlamıyla buldu.

Böylece düzenleme ve yürütme kurulları kurultay sürecinde diğer sivil toplum örgütleri ile ilişki içinde olarak genel bir Türkiye Demokrasi Kurultayı için girişimlerde bulunma eğilimini yansıtacak çalışmayı başlatmış bulunmaktadır.

Bölgesel ve yerel kurultaylarda, toplantılar genel hatlarıyla düzeyli ve kısır çekişmeleri aşan bir olgunluk içinde tamamlanmıştır. Bazı bölgelerde örgüt içi sorunlar ve yerel sorunlar ön plana çıkmakla birlikte kurultayın amacına uygun bir şekilde üye-örgüt ilişkilerindeki olumsuzluklar üzerindeki tartışmalar üye - üye / örgüt - üye birlikteliğinin sağlanması konusu tartışmaların ana eksenini oluşturmuştur. Küreselleşme ve özelleştirmelerin antidemokratik baskıları artırdığı görüşü katılımcıların büyük çoğunluğu tarafından vurgulanmış, alternatif çözüm önerileri sunulmuştur.

Demokrasinin toplumumuzdaki sınıfsal yönü üzerinde durulmuş, darbe tehlikesinin, şeriat özelemlerinin devlet - çete ilişkilerinin doğudaki savaşın çalışanlar ve örgütleri üzerinde baskıcı sonuçlar oluşturduğunu, halkın çıkarları açısından zararları her yönüyle tartışılmıştır.

Bazı konuşmacılar yeni bir anayasa taslağının hazırlanarak bu taslağın arkasında olunması gerektiğini vurgularken bir kısım konuşmacılar da şeriat tehlikesini bahane ederek darbeyi savunmanın ülkeye bir yarar sağlamayacağını

vurgulayarak "Ne Şeriat Ne Darbe" sloganını geliştirdi. Bugün ülkemizin bir hukuk devleti olduğunu söylemenin yanlışlığını, hukunun üstünlüğü ilkesininse açıkça ve sıkça ihlal edildiği verilen örneklerle vurgulandı.

Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırklareli, Kocaeli, Malatya, Samsun, Tekirdağ, Van, Zonguldak illeri ile İstanbul Bayrampaşa, Mecidiyeköy, Kadıköy, Bakırköy'de binlerce meslektaşımızın etkin katılımıyla yapılan toplantılara sadece Konya'lı meslektaşlarımız yayınladıkları bir deklarasyonla katılmama kararı

bildirmişlerdir.

Konya İnşaat, Harita, Mimar, Makina ve Elektrik Mühendisleri Odasının hazırladıkları ortak metinde, TMMOB'nin asli görevi olan mesleki etkinliklerin yapılmaması, odalar arası koordinasyonu sağlayamaması, serbest çalışan üyeler için peşin vergi, enflasyon, müelliflik gibi konular için etkin rol alınmaması, TMMOB yapılanmasının dayatmacı tavrı geliştirmesi, müdahaleci anlayışların öne çıkması, üyelerin özlük hakları konusunda birşey elde edilememesi, türbanlı ve sakallı üyelere kimlik verilmemesi konuları eleştirilmekte ve bu eleştiriler yanında tüm olumsuzluklara rağmen Demokrasi Kurultayı bu problemlerin tartışıldığı bir foruma dönüştürülmeliydi" denilmektedir.

Konyalı meslektaşlarımızın farklı sesleri, farklı eleştirileri olabileceğini, bu farklı görüşlerin yeni bir zenginlik, çok sesli bir tartışma ortamı yaratabileceğini biliyoruz. Bütün bu eleştirel yaklaşımların yanıtlanması başlıbaşına bir tartışma konusu olması bir yana, TMMOB demokrasi kurultayı hiçbir konuya tartışma yasağı koymamıştır. Meslektaşlarımızın tümüne açık

Demokrasi kurultayı içinde, bu görüşlerin sahipleri de görüşlerini TMMOB üyeleri burada birey olarak hiçbir yasak olmadan konuştular. Demokrasiden ne anladıklarını anlatabilirlerdi. TMMOB'ye dayatmacı derken kendileri türban ve sakalı sancak yaparak topluma ve TMMOB Demokrasi Kurultayına dayatmacı davranmış olmuyorlar mı? Kendi tutucu, çağdışı ilkelerini demokrasiye rağmen topluma dayatmıyorlar mı?

Sonuçta TMMOB Demokrasi Kurultayı'na giderken yerel ve bölgesel kurultaylar ulusal çıkarlar, halkın çıkarları ve emekten yana çıkan demokrasi mücadelesinde birleştiler diyebiliriz.

Bu çalışmaların devamı olarak TMMOB Demokrasi Kurultayı düzenleme kurulu, başta 13 Nisan Kızılay eylemine katılan kuruluşlar olmak üzere birçok kuruluşa çağrıda bulunarak 1998 yılında Türkiye Demokrasi Kurultayı'nın toplanması için çalışmalara başlanmasını sağlamıştır.

Haydi TMMOB Türkiye Demokrasi Kurultayına

Tarih : 14 - 15 Aralık 1997

Demokrasinin toplumumuzdaki sınıfsal yönü üzerinde durulmuş, darbe tehlikesinin, şeriat özelemlerinin devlet - çete ilişkilerinin doğudaki savaşın çalışanlar ve örgütleri üzerinde baskıcı sonuçlar oluşturduğunu, halkın çıkarları açısından zararları her yönüyle tartışılmıştır.

Demokrasi Saç ve Sakal Arasına Sıkıştırılmaz!

Enflasyon, telif hakları, peşin vergi gibi konular yasama ve yürütme organlarının çözmekle yükümlü olduğu sorunlardır.

TMMOB DEMOKRASİ KURULTAYI KONYA BÖLGE KOORDİNATÖRLÜĞÜ KONYA

İLGİ: TMMOB'nin Demokrasi Kurultayı düzenlemesine yönelik Mimarlar, İnşaat, Harita, Elektrik ve Makina Mühendisleri odaları şube yönetim kurularının 25.02.1997 tarihinde alıp, TMMOB'ne bağlı tüm oda birimlerine tarihsiz olarak gönderdiği karar hakkında.

Ortak yazının iki konu üzerinde temellendirilerek 13 Nisan 1997 tarihinde yapılması karşılaştırılan, bölge hazırlık toplantısının anlamsız olacağı belirtilmektedir.

Karar yazınızda TMMOB'nin asli görevleri açısından:

- TMMOB'nin demokratik yapı ve işleyiş içinde olmadığı;
- Özlük hakları, serbest çalışan üyeler, peşin vergi, enflasyon ve müelliflik hakları konularında girişimde bulunmama ve düzenleme yapmaması,
- Yasa değişikliği yapmaya çalışmadığı
- Yerinden yönetim ilkelerine uymadığı
- Başörtülü ve sakallı üyelere kimlik verilmeme konuları vurgulanmaktadır.

İleri sürdüğünüz görüşler biraz dikkatli ve biraz derinlemesine irdelenecek ve hatta Kurultay Programı ve Açıklayıcı Metin dikkatlice okunacak olursa bütün bu konuların Demokrasi Kurultayının tartışma konuları olduğu açık seçik görülebilecektir.

Ayrıca bu konularda ciddi bir kavram kargaşası ve önemli boyutlarda soyutlamalar yapıldığı da ortaya çıkmaktadır. Bunun sonucunda da TMMOB ile yasama ve yürütme organları işlevlerinin birbirine karıştığı görülmektedir.

Enflasyon, telif hakları, peşin vergi gibi konular yasama ve yürütme organlarının çözmekle yükümlü olduğu sorunlardır. Buna göre TMMOB yasa çalışmalarının önündeki en büyük engel de 1982

Anayasası'dır. Dolayısı ile bu aynı zamanda bir Anayasa sorunudur.

Telif hakları konusunda Parlamento çıkardığı yasaya sahip olmamaktadır.

Ülke sorunlarının çözümünde belirleyici olan siyasal iktidarın ve iktidarı paylaşan sınıf ve grupların siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel tercihleri, yönetim anlayış ve felsefeleri belirleyici rol oynar. Bu güçler gözardı edilerek veya ülkede egemen yapı soyutlanarak sadece TMMOB'yi sorumlu tutmak ve bütün olumsuzlukların odağına TMMOB'ni koyarak tartışmak bizleri inanılmaz boyutlarda yanlışlara götürür.

TMMOB ve benzeri örgütler demokratik-mesleki kitle örgütleridir.

Demokratik örgütler ise demokrasinin kurumlarıdır, ancak demokratik ortamlarda gelişip güçlenir ve etkili olurlar, bu nedenle bu örgütleri tartışırken içinde buldukları ortamı da tartışmaya açmak ve birlikte değerlendirmek gerekir.

Bu örgütler demokratik gücün dışında başka bir güce sahip değildir. Üyelerinin hak ve çıkarlarına doğrultusunda oluşturdukları görüş ve önerilerini, iktidar ve iktidar organlarına iletir, demokratik baskı grubu olmanın olanaklarını kullanarak kazanım sağlamaya çalışırlar.

Bu ilişki içerisinde örgütlerin muhatabı olan iktidar ve iktidar organları demokrasiyi benimsemiş iseler diyalog kurulabilir, çözüm yolları aranır ve kazanımlar sağlanır.

Bizim ülkemizde ne yazık ki böyle bir ortam bulunmamaktadır. Ülkemizde demokratik açılım ve katılımcılık yerine iktidar grupları kendi ideoloji ve otoritelerini egemen kılmak için demokratik alanları daha da daraltmak çabası içindedirler. Bu durumda siyasi

iktidarlarla bütün sınıf ve katmanlar arasında uyum-anlaşma yerine uzlaşmazlıklar çıkmaktadır.

Bildiğiniz gibi 12 Eylül rejiminin temel felsefesi özgür, konuşan, tartışan, düşündüğünü ifade eden birey ve örgütleri toplumsal ve kamusal alandan uzaklaştırmak suskun ve edilgen bir toplum yaratmak amacını temel ilke kabul etmiş ve uygulamasında başarılı olmuştur.

Bu uygulamanın yarattığı iktidarlar, altına imza attıkları uluslararası anlaşmalara ve uluslararası toplantılarda verdikleri söze dahi sahip olma gereğini duymuyorlar.

Sorumsuzluğun çifte standardın egemen olduğu bir yönetim anlayışı ile ne oranda diyalog kurulur, uzlaşma sağlanır.

İşte Demokrasi Kurultayı bu olumsuzlukları aşma mücadelesidir. Örgütsel, toplumsal, ekonomik sorunlarımız bütün yönleri ile Demokrasi Kurultayı'nın gündemini oluşturmaktadır. Üyelerin özgür iradeleri ile tartışacağı bir ortamdır.

Demokrasi Kurultayı'nın bir başka yönü daha vardır. Dikkat edilirse bu Kurultay evrensel insan hakları temeline oturmaktadır. Hiçbir ideolojinin egemenliği ve güdümünde değildir. Buna karşın Kurultay platformu ideolojilerin tartışmasına elbette kapalı değildir. Her üye kendi ideolojik görüşlerini Kurultay süreçlerinde gündeme getirme ve ifade etme hakkına sahiptir. Bu yönü ile de Kurultay son derece demokratiktir.

Demokratik ve katılımcı ortamların bir özelliği vardır, o da dayatmacılık ve ideolojik egemenlik kurma eğilimlerinin gündeme gelmemesidir. Bu gerçek tarafınızdan gözardı edilmiştir.

İkinci bir yanılgı ise demokrasinin alanını inanılmaz boyutlarda daraltılarak demokratik hak ve özgürlükleri saç ve sakal arasına sıkıştırmış olmaktadır.

Demokrasi Saç ve Sakal Arasına Sıkıştırılamaz!

Ondört yaşında kız çocuklarının dağa kaldırıldığı, genç kızların çarşıya çıktığı için şehir içinde boğazlandığı, küçük kardeşlerine öldürtüldüğü, cennet ananın ayağı altındadır diye yüceltilip kayıp çocuklarını arayan anaların dünyanın gözü önünde dövülüp yerlerde sürüklendiği, binlerce faili meçhullerin, gözaltında kayıpların, yaşlı-geç insanların sokaklarda emniyet güçlerince insanlık dışı dövüldüğü, yargısız infazların, koca dayağının, cinsel tacizin, çöplerden yiyecek toplayan insanların varolduğu, çetelerin onurlandırılıp, çocukların cezalandırıldığı, işsizliğin tüme götürdüğü, köy boşaltmalarla, can güvenliği ile insanların göçe zorlandığı, insanların naylon çadırlarla yaşam kavgası verdiği, daha korkuncu bunların günlük yaşamımızın bir parçası olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Kaleme aldığınız yazı ne yazık ki tüm sorunları ve insanlık haklarını göz ardı ederek, insan

hakları sorununu baş örtüsü ve sakal sorununa indirgemektedir. Demokrasinin varlığını bu iki soruna bağlamadan, bunu bahane ederek kurultay çalışmalarına katılmayacağınızı belirtmenin demokrasi ile ne oranda bağdaştığını değerlendirmenize bırakıyorum.

Demokrasi Kurultayı'nı engellemek yerine başat sorun kabul ettiğiniz bu konuları Kurultay çalışmalarında tartışmaya açmak daha sağlıklı ve tutarlı olurdu.

Üzerinde dürülmesi gereken çok önemli bir konu da, TMMOB'nin Konya Bölgesi'nde bulunan üyelerinin düzenleyecekleri kurultaylarında sorunlarını tartışma, kendilerini ifade etme olanaklarını, subjektif yargılarınızla, ellerinden almış olmanızdır.

Yönetimlerin oluşmasında, üye yönetimlerine iradesini devretmez,

verdiği yetki temsil yetkisidir. Siz elinizde bulunan temsil yetkisini aşp üyenin iradesine el koymuş durumdasınız.

Ancak tiranlar toplumun iradesine hakim olduklarını iddia ederler. Demokrasinin temel kurallarından biri de bireyin özgür iradesine saygı gösterilmesidir.

Bu konuda tavrınız ne yazık ki ülkemizde egemen olan iktidar olma anlayışı ile çakışmaktadır. Bu gerekçelerle aldığınız kararı gözden geçirerek üyelerin Kurultay düzenleme olanaklarını engellememenizi, TMMOB'nin bir üyesi olarak örgütünü temsil eden birim yöneticilerine saygı sunmayı esirgmeden, kararlarınızı bir daha gözden geçirerek Kurultay çalışmalarına başlamanızı dilerim. Saygılarımızla.

İhsan KARABABA
Demokrasi Kurultayı Sekreteri

Kaleme aldığınız yazı ne yazık ki tüm sorunları ve insanlık haklarını göz ardı ederek, insan hakları sorununu baş örtüsü ve sakal sorununa indirgemektedir.

"TRİLYONLUK İHALELER ASKIDA"

Refahyol'un giderayak açtığı ihalelerden rahatsız olan Yılmaz hükümeti, trilyonluk ihaleleri iptal ediyor. Otoyol, enerji ve özelleştirme ihaleleri dışında 6 Telekom ihalesi de ayrıca iptal edildi.

Hükümetin durdurduğu Enerji projelerinden teklifleri alınan ve değerlendirme aşamasında olanlar

- Enerji Bakanlığı 12 santralin işletme hakkı devri ihalesi
- Enerji Bakanlığı Konarı ve Bucakkışla baraj ve HES projeleri
- TEAŞ 154 KV'lik enerji iletim hakkı projesi
- TEAŞ transformator merkezleri projesi
- TEAŞ Yap-İşlet modeli doğalgaz ve Termik Santral projeleri
- TEAŞ Afşin Elbistan-(B) Tremik Santral projeleri
- TEDAŞ 28 grup elektrik şebekeleri tesis ve tevsi ihaleleri
- TEDAŞ 25 dağıtım müessesesinin işletme hakkı devri ihaleleri **Radikal**

"BERGAMA'DA OLAĞANÜSTÜ HAL"

Eurogold şirketinin şantiyesini bastıkları gerekçesiyle tutuklanan köylülerin sayısı 6'ya çıktı. Jandarma korkusu yüzünden ilçeye gidemeyen ve tarlasında çalışamayan gözaltı listesindeki köylüler saklanıyor. **Yeni Yüzyıl**

"MANİSA DAVASI"

Bir grup gence işkence yapmakla suçlanan polisler dün ilk kez duruşmaya geldi. Duruşmaya müdahil olarak katılan gençler ise adliye koridorunda zarfer işareti yaptıkları için dövüldü. **Yeni Yüzyıl**

"SÖNÜK İHALE"

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Yap-İşlet-Devret 'YİD) modeliyle yaptırılacak 13 adet Hidroelektrik Santrali ihalesi 30 Haziran'da yapıldı. **Sabah**

"GREEN PEACE'DEN NÜKLEER ENERJİYİ ZİNCİRLE PROTESTO"

Protestodan sonra hazırladıkları raporu bakanlığa teslim etmek isteyen eylemciler gözaltına alındı. **Cumhuriyet**

"YÖRE HALKI EUROGOLD'U YİNE BASTI"

Bergama Ovacık'ta siyanürlü yöntemle işletilmesi düşünülen altın madenine karşı Danıştay kararının uygulanmasını isteyen yöre halkı, dün akşam saatlerinde madene siyanür taşıyan kamyonların girmesi üzerine yeniden maden önünde toplandı. **Cumhuriyet**

"NÜKLEER SANTRALDA ÇEVRE KURNAZLIĞI"

Akkuyu'ya yapılması düşünülen Nükleer Santral, Çevre Kanunu'na aykırı bir düzenleme ile, "Çevresel Etki Değerlendirme" rapuru kapsamından çıkarıldı. **Hürriyet**

"REFAHYOL NE ALDI, NE BIRAKTI?"

	Tem.1997	Tem.1997
Büyüme hızı (%)	10.2	7.9
Bütçe açığı (Trilyon TL)	-401.2	-520.2
Enflasyon (TEFE%)	76.2	74.6
Enflasyon (TÜFE%)	82.9	77.5
İç Borç Stoku (Trilyon TL)	2000	4061
Dış Borç (Milyar dolar)	75.7	79.7
MB Dolar Satış Kuru	82.527	145.900
MB Mark Satış Kuru	54.081	84.443
İç Borç Faizi (Bileşik%)	126.0	141.2
Emisyon Hacmi (Trilyon TL)	289.3	585.2

Dünya

"İHD'YE DESTEK VERELİM"

Şubelerin teker teker kapatılmasına karşı emek güçleri harekete geçmeye çağrıldı. **Emek**

"TERMİK SANTRALLAR KAPATILMALI"

Türkiye Sehayat Acentaları Birliği (TÜRSAB) Türkiye'nin hızlı bir enerji darboğazına yaklaşmasına rağmen, siyasi iktidarların bu konuda hiçbir şey yapmayarak

turizm sektörünü "elektriksizlik" ile "tahrip edilmiş çevre" arasında tercih yapmaya zorladığını bildirdi. **Cumhuriyet**

"TÜRKİYE JEOTERMAL ENERJİ POTANSİYELİ YÜKSEK"

Türkiye'nin, dünyanın jeotermal potansiyeli açısından yedinci ülkesi olduğu ve Türkiye'de 140 adet jeotermal saha bulunduğu bildirildi. **Emek**

"ENERJİ ÜRETİMİNDE RÜZGAR TARLASI"

Mevcut enerji üretiminin çevreye verdiği zararlar nedeniyle, alternatif enerji üretimi faaliyetleri hızlandı. İngiliz Ulusal Rüzgar Şirketi yetkilileri nükleer santrallere gerek olmadan yeterli elektrik üretebileceklerini açıkladılar. **Emek**

"ÜÇ SANTRALIN KAPATILMASI KESİNTİYE NEDEN OLMAZ"

Elektrik Mühendisleri Odası da Ege Bölgesi'nin turizm merkezlerini zehirleyen üç termik santralin mahkeme kararıyla kapatılmasını, hükümetin bir şantaj aracı olarak kullandığını savunarak, "Türkiye'de talebin çok üzerinde kurulu güç bulunduğunu, üç santralin kapatılmasının da elektrik kesintisine neden olmayacağını" açıkladı. **Emek**

"GÖRKEMLİ DEMOKRASİ MİTINGİ"

Refahyol hükümetinin gitmesini, şeriata ve çetelere dur denmesini isteyen onbinler Sultanahmet Meydanı'nda toplanarak "REFAHYOL DEFOL" dediler. ÖDP'nin düzenlediği, HADEP, DİSK, KESK, TMMOB, İTTB, TÜRMOB ve pek çok aydının desteklediği "Sultanahmet buluşması"nda, katılımcılar "erken seçim" çağrısında bulundular. Ufuk Uras, "Bu meydana bizden önce çeteciler, şeriatçılar geldi. Burayı pislettiler. Biz o pisliği süpürmeye geldik" dedi. **Cumhuriyet**

- Şubemiz ve Enerji Yapı-Sol Sen temsilcileri, UMUT FM, YÖN FM, YAŞAM RADYO, ÇİZGİ FM, ÖZGÜR FM ve YAPI FM'de konuya ilişkin görüşlerini, yapılan ve yapılması planlanan çalışmalarını kamuoyuna aktardılar.
- **Nükleer Enerji Santralleri Konusunda;** Elektrik Mühendisleri Odası olarak konunun tüm boyutları ile ilgili tüm çevrelerce tartışılmasını gerekli gördüğümüz için 7-8 Haziran 1997'de, Mersin ve Akkuyu'da yapılan, Uluslararası Nükleer Enerji Santralleri Sempozyumuna katıldık.
- Çevre Radyo'da, Türkiye'nin Enerji Sorunları konulu söyleşiye katıldık.
- Başladığı günden bu yana kesintisiz olarak yayınlanan haftalık bültenimiz EMOFAKS 96. sayıya ulaştı. Abone sayısının giderek artmasından dolayı teknik altyapı yenilenmektedir.
- Şube Bülteni'nin 10.sayısının dağıtımını tamamlandı.
- Bir yıl önce başlatılan, birçok konuda gazete ve dergilerden oluşturulan arşiv çalışmamız devam ediyor.
- Gerek şubemizde gerekse temsilciliklerimizin eksik faks, fotokopi, bilgisayar gibi büro cihazları tamamlandı. Ayrıca mevcutlardan yetersiz kalanlar ya da eskimiş olanlar da yenilendi.
- Üye kayıtları tümüyle elden geçirildi ve kolaylıkla erişilebilir hale getirildi. Seçimler sürecinde oluşan üye adres, telefon, faks gibi güncel bilgilerin tümü bilgisayar ortamına geçirildi. Seçimlere katılan üyelerimiz de ayrıca bilgisayarda işaretlendi.
- Üye aidatlarının toplanmasını hızlandırmak amacıyla öncelikle danışma kurulu üyelerine olmak üzere, tüm üyelerimize aidat borçları yazılı olarak bildirildi.
- 6 Mart 1997 tarihinden bu yana 13. toplantısını yapan Bilgisayar komisyonu çalışmalarını sürdürmektedir.
- 1998 Elektrik - Elektronik - Bilgisayar kataloğu şubemiz tarafından, 1998 EMO Ajandası ise Ankara şubesi ile birlikte hazırlanmaktadır.
- 7 Temmuz 1997: İMOK Toplantısı, Mustafa Ürgüplü'yü anma toplantısı ile birleştirilerek İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nde yapıldı.
- 15 Temmuz 1997: 64. Yönetim Kurulu toplantısı Kocaeli temsilciliğinde yapıldı. Toplantıdan sonra bölgedeki üyelerimiz de katıldığı bir yemek verildi.
- 21 Temmuz 1997: Diğer ilgili odaların da katılımıyla Tesisat Koordinasyon toplantısı yapıldı.
- 24 Temmuz 1997: Bilgisayar Komisyonu tarafından "Bilgisayar Destekli Proje Yönetimi" konulu bir seminer düzenlendi.
- Bolu Temsilciliği, geçici bir süre için Mesleki Denetim Bürosu'na dönüştürüldü. Vize işlemlerinin belirli günlerde Kocaeli temsilciliğinden gidecek profesyonel eleman ile yapılması kararlaştırıldı. 29 Temmuz 197'de Bolu Temsilciliğinde olağan yönetim kurulu toplantısı ve arkasından üye toplantısı yapıldı.
- Bolu Temsilciliği'ne temsilci ve yardımcıları atandı.
- Kocaeli temsilciliğine bağlı sekiz işyerine, işyeri temsilcileri atandı.
- Kocaeli İl Temsilciliğine temsilci yardımcıları atandı.
- TES-İŞ 5 nolu şube ve meslek odalarının, İGDAŞ ile ilgili olarak Vakıf Güreba önünde yaptığı ortak basın toplantısına katıldık.
- 19 Ağustos 1997: Eczacılar Odasında yapılan Bergama ile ilgili toplantıya katıldık.
- SMM ve Elektronik Komisyonları ile Yayın Kurulu düzenli toplantılarını sürdürüyorlar.
- Katalog ve Ajanda çalışmalarımız devam etmektedir.
- 13 Nisan 1997: Ankara'da düzenlenen "Çetelere Karşı Demokrasî" mitingine İstanbul'dan bir otobüs kiralayarak katıldık.
- 21 Mayıs 1997: Ankara'da EMO yönetim kurulu başkanları ve saymanları ile bir toplantı yapıldı.
- 25 Mayıs 1997: Ankara'da TMMOB Danışma Kurulu Toplantısına katıldık.
- 19-20 Temmuz: Adana'da yapılan 5.Şube Koordinasyon toplantısına katıldık.
- 24 Temmuz: Ankara'da yapılan SMM Daimi Komisyonu'na katıldık.
- İç tesisat yönetmeliğinin uygulanması sırasında çıkacak sorunları çözecek EMO-BEDAŞ ortak komisyonuna SMM komisyonumuzun yanısıra Aktaş ve Büyükşehir Belediyesi'nden temsilciler de katıldılar ve ilk toplantı 29 Nisan 1997'de geniş bir katılımı yapıldı.
- İstanbul içinde mesleki denetim bürolarında, belediyelere verilen projelerde mesleki denetim ve teknik uygulama sorumluluğu için çalışmalar yapmak üzere ortak bir **Tesisat Koordinasyon Komisyonu** kuruldu.
- Üniversiteler ve öğrencilere yönelik çalışmalara devam eden **EMO İstanbul Şubesi - Öğrenci Komisyonu** bünyesinde halen İTÜ, YTÜ, İÜ, MÜ ve BÜ'den öğrenci kulüpleri temsil edilmektedir.
- Stajyer öğrenci koordinasyonu çalışması bu yıl Öğrenci Komisyonumuzca yürütülmüş, işyerleri ile yapılan yazışmalar sonucunda 250'yi aşkın öğrenciye staj yeri sağlanmıştır.
- 7-16 Nisan 1997: Üniversitelerin son sınıf öğrencilerine yönelik olarak 10 günlük "Mesleğe Hazırlık" semineri yapıldı.
- 13 Mayıs 1997: Yaklaşık 70 kişinin katıldığı elektronik mühendisleri ile bir tanışma toplantısı ve kokteyli yapıldı.
- 21 Mayıs'ta, Beşiktaş Belediyesi Yerel Gündem 21 Hazırlık Çalışmaları kapsamında yapılan toplantıya katıldık.
- TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD tarafından düzenlenen "Teknoloji Ödülü" tanıtma toplantısına gözlemci olarak katıldık.
- 1 Haziran 1997: Sosyal işler komisyonu, bir günlük Kırıkköy gezisi düzenledi.
- 5 Haziran 1997: Hayretin Kılıç'ın katıldığı, Nükleer Enerji konulu bir söyleşi yapıldı.
- 21 Haziran 1997: Sosyal işler komisyonu tarafından düzenlenen tekne gezisi.
- 9 Temmuz 1997: Elektronik Komisyonu tarafından düzenlenip Hanife Gümüş tarafından verilen "Yangın Algılama Sistemlerinin Projelendirilmesi" semineri, 25 kişilik katılımı yapıldı.
- **Dünyada ve Türkiye'de Kamu Girişimciliği Sempozyumu** için Mart ayının ikinci yarısından itibaren bildiri isteme mektupları yurtiçi ve yurtdışı katılımcı adaylarına gönderildi. 2.500 adet Türkçe ve 600 adet de İngilizce broşür ayrıca ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara dağıtıldı.
- Sempozyum afişi hazırlanıp yurt içine dağıtıldı. Konferans, panel, kongre, sempozyum vb. etkinliklerinin bulunduğu mekanlar takip edilerek afişlendi.
- 11 Nisan'da, 45 kişinin katılımı ile danışma kurulu toplantısı yapıldı.
- 16 Nisan'da, kısmi kurullar toplantısı yapıldı.
- 9 Mayıs ve 27 Mayıs'ta toplantılar yapılarak, gelen bildiri özetlerinin incelenmesi tamamlandı ve sempozyuma kabul edilen bildiriler belirtildi.
- **12 Termik Santral'in 20 yılına kiralınması ve tüm dağıtım şebekelerinin özelleştirilmesi** sürecine karşı, TMMOB'ye bağlı Elektrik, Makina, Maden Mühendisleri Odası, KESK'e bağlı Enerji Yapı-Yol Sen, Türk-İş'e bağlı T.Maden-İş, Maden-Sen ve KİGEM gibi enerji sektörünü sırtında taşıyan meslek odaları, sendikalar ve demokratik kitle örgütlerinin bir araya gelmesiyle **Enerji ve Maden Platformu** oluşturuldu.

İstanbul Şubemiz, sempozyum çalışmalarına EYLÜL 1996'da başlamıştır. Şu ana kadar birçok sendika, meslek odaları, dernek v.b. toplumsal kuruluş temsilcilerinin ve akademisyenlerin katıldığı üç danışma kurulu toplantısı gerçekleştirilmiştir.

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE KAMU GİRİŞİMCİLİĞİNİN GEÇMİŞİ BUGÜNÜ VE GELECEĞİ ULUSLARARASI SEMPOZYUMU bilindiği gibi TMMOB'nin 34.Genel Kurulu'nda kabul edilen bir önerge çerçevesinde TMMOB adına Odamız İstanbul Şubesi tarafından düzenlenmektedir. Görevlendirme süreci TMMOB yönetim kurulunun düzenleme görevini EMO'ya vermesi ve akabinde EMO yönetim kurulunun da görevi EMO İstanbul Şubesine aktarması şeklinde gelişmiştir.

İstanbul Şubemiz, sempozyum çalışmalarına EYLÜL 1996'da başlamıştır. Şu ana kadar birçok sendika, meslek odaları, dernek v.b. toplumsal kuruluş temsilcilerinin ve akademisyenlerin katıldığı üç danışma kurulu toplantısı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, yürütme ve bilim kurulları da oluşturulmuştur.

Bildiri isteme çağrı broşürleri 3.000 adet Türkçe, 600 adet İngilizce olarak basılmış, yurtiçi ve yurtdışında belirlenen adreslere gönderilmiştir. Öngörülen takvim uyarınca bildiri önerileri veya özetleri ilgililerce şubemize 31 Mayıs tarihine kadar ulaştırılmıştır.

Anılan tarih itibarıyla yurt içinden 80, yurt dışından 15 adet olmak üzere toplam 95 adet bildiri önerisi elimize ulaşmış durumdadır. Bunlardan 44 adedi (41 yurtiçi, 3 yurtdışı) sempozyum oturumlarında sunulmak üzere programa alınmıştır. Ayrıca önerilen bildirilerden isteyenlere sempozyum bildiriler kitabında yayınlanma olanağı da sağlanmıştır. Sempozyum bildiriler kitabının, oturumlardan önce basılarak, izleyici ve yazarlara ulaştırılması planlanmaktadır.

Oturumların dışında Sempozyum bildiriler kitabına girmesi istenen bildiri sayısı 16 dettir.

Yine bildiri sahiplerine, sempozyum program bilgisi ve bildiri yazım

kuralları şartnamesi gönderilmiştir. Sempozyumun Bültenimizin yayına hazırlandığı tarihi izleyen süreçteki çalışma takvimi şöyledir:
- Bildiri asıllarının son teslim tarihi: 31. 08. 1997
- Sempozyum bildiriler kitabının basım tarihi: 30. 09. 1997 (Yaklaşık 650 sayfa)

- Sempozyum oturumları: 06 - 07 - 08 Ekim 1997
Sempozyum Yeri: Lütfi Kırdar Kongre ve Konferans Merkezi olarak belirlenmiştir.

Oluşturulan Sempozyum Programı, konu başlıkları ve tarih olarak, şöyledir:

TMMOB KAMU GİRİŞİMCİLİĞİ SEMPOZYUMU OTURUMLARI

1.OTURUM: TEMEL KAVRAMLAR

TARİH: 06 EKİM 1997 SAAT : 10.00 - 13.00

Prof. Dr. Cem Eroğul	Devlet Kavramı
Metin Çulhaoğlu	Kapitalist Özel Mülkiyetin Karşısında Kamusal Mülkiyetin Temelleri
Sungur Savran	Devlet Mülkiyeti: Toplumsal Mülkiyete Giden Yol
Dr. Tanay Sıtkı Uyar	Karar Verme Süreçlerinde Kamu Girişimciliğinin Rolü
Prof. Dr. Yakup Kepenek	Kalkınmacı Devlet

2. OTURUM: ULUSLARARASI BAĞLAM

TARİH: 06 EKİM 1997 SAAT: 14.30 - 17.30

Aslan Başer Kafaoğlu	Sosyalist Ekonomilerin Küresel Kazanımları
Ergin Yıldoğlu	SSCB'de Kamu İşletmeciliği Deneyi: Demokratik Kamu Mülkiyeti Açısından Bazı Dersler
Prof. Dr. Bodozeuner	Privatization of Public Companies and Public Services as a Subject of Trade Union Policies in Germany
Prof. Dr. Sinan Sönmez	Küreselleşme Söylem ve Politikalarında Özelleştirmeye verilen işlev: İdeolojik, Ekonomik ve Mali Boyutlar
Ahmet M. Jiyad	Privatization as a New Paradigm Preliminary Lessons From the Arab Countries
Yıldız Sertel	Doğu Asya Ülkelerinde Ekonomik Düzen ve Küreselleşme

3. OTURUM: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

TARİH: 07 EKİM 1997 SAAT: 10.00 - 13.00

Prof. Dr. İzzettin Önder	Türkiyede Kamu Girişimciliği
Bayram Yıldırım-Petrol-İş	Kamu İşletmeleri ve Sendikacılık
Ar. Gör. Murat Şahin Öcal Nuran Özkan Belet	Kamu Girişiminin Teknoloji Transferindeki Rolü: Türkiye Örneği
Disk-Ar / Genel-İş	Çalışanların ve Toplumun Siyasi ve Toplumsal Hakları Açısından Kamu Girişimciliği Kamu Girişimcileri Olarak Belediye İşletmeleri
Dr. Atilla Göktürk	Bölgesel Dengesizlikler ve Kamu Girişimciliği
Yeşim Ediz Şahin	Küreselleşme Süresinde Türkiye'de Kooperatifçilik

4.1. OTURUMU: SAĞLIK VE SOSYAL GÜVENLİK

TARİH: 07 EKİM 1997 SAAT: 14.00 - 15.30

Prof. Dr. Tülay Arın	Kamu Hizmetlerinin Metalaşması, Metalaştırılması
Dr. Ata Soyer Dr. İlker Belet	Türkiye'de Özel ve Kamu Sağlık Sektörü Değerlendirmesi
Prof. Dr. Gazanter Aksakoğlu	Sağlıkta Özelleştirme ve Sonuçları
Doç. Dr. İrfan Gökçay ve Arkadaşları	Kamu Sağlık Hizmetlerinin Çökertilerek Özelleştirilmesine Karşı İlike ve Politikalar
SES & TTB - İTO SAĞLIK KOMİSYONU	Bir Kavram Olarak Sağlık ve Finansmanı

4.2. OTURUMU: EĞİTİMDE ÖZELLEŞTİRME TARİH: 07 EKİM 1997 SAAT: 16.30 - 17.30

Dr. Fuat Ercan	Eğitimin Ekonomi Politikası
Niyazi Altunya	Kamusal Bir Görev Olarak Eğitim
Esin Üner	Temel Eğitim - İlköğretimde Özelleştirme
Doç. Dr. Fatma Gök	Orta Öğretimde Özelleştirme
Ender Abalı	Yüksek Öğretimde Özelleştirme
Nebahat Dinler	Özel Dershaneler

5- SEKTÖRLER: İBRAHİM ATALI OTURUMLARI 5.1. BİRİNCİ SEKTÖR OTURUMU TARİH: 08 EKİM 1997 SAAT: 09.30 - 11.00

TMMOB - EMO Elektrik Müh. Odası	Elektrik Enerji Sektöründe Kamu Mülkiyetinin Önemi
Funda Başaran Önder Özdemir	Özelleştirme Politikalarının Sonuçları: Türk Telekom Örneği
Dr. Bülent Gülçubuk	Türkiye Tarımında Özelleştirmenin Sosyal Boyutları ve Sorunlar
Prof. Dr. Gürol Ergin TMMOB-ZMO	Tütün ve Sigarada Kamu Girişimciliği
Yücel Çağlar	Orman İşletmeciliğinde Devlet Girişimciliği

5.2. İKİNCİ SEKTÖR OTURUMU TARİH: 08 EKİM 1997 SAAT: 11.15 - 12.45

TMMOB - Metalurji Müh. Odası	Cumhuriyetten Günümüze Metalurji Sanayii
Ayfer Eğilmez Kimya Müh. TMMOB Yön. Kur. Üy.	Petrokimya Endüstrisi
Mehmet Yüksel Barkut	Türkiye Madencilğinde Kamu Girişimciliğinin Önemi
Serdar Karaduman Özgül Özkan	Dünü, Bugünü ve Yarını ile Bir Kamu Girişimciliği olarak "Toplu Taşıma Hizmetleri"
Tayfun Tabakoğlu	Tersanelerin Kamu Girişimciliği İçindeki Yeri

6. OTURUM: NASIL BİR GELECEK TARİH: 06 EKİM 1997 SAAT: 14.00 - 17.30

Dr. Tülin Öngen	Kamu Girişimciliğinin İnsanı ve Geleceğindeki Yeri
Yücel Gürsel	Kamu Girişimciliği Açısından Kentler ve Kent Yönetimi
Çetin Doğan İrfan Kalaycı	KİT Yönetiminin İktisat Politikaları Açısından Bir Değerlendirmesi
Hayri Kozanoğlu	Özelleştirme Değil, Toplumsallaştırma
Karl Birkhölzer	For a Social Economy and the Creation of a Third Sector as a Way Out of Poverty and Unemployment
Birgül Ayman Güler	Nasıl Bir Kamu Yönetimi

Sempozyumumuzla amaç birliği içinde olan paralel iki önemli gelişme ise; Ankara'da ÖZELLEŞTİRME KARŞITI PLATFORM (ÖKP) ve İSTANBUL'da KİGEM İSTANBUL PLATFORMU oluşumlarıdır. Sekreterliğimiz bu oluşumlarla temasa geçerek ulusal düzeyde bir Kamu Girişimciliği Geliştirme Platformu oluşturmayı ve ülke çapında yaygınlaştırmayı önermektedir. Bilindiği gibi yeni hükümetin en iddialı olarak sarıldığı

konu ÖZELLEŞTİRME konusudur. Hükümet programı billurlaşmadan bazı önerilerle hükümet ve kamuoyu nezdinde girişimlerde bulunabileceğimizi düşünüyoruz.

• Özelleştirme danışmanlarına ödenen kaynaklar ulusal uzman meslek kuruluşlarına (TMMOB, TURMOB, TTB vs.), sendikalara ve akademik kamu kuruluşlarına tahsis edilmelidir. Kamu işletmelerinin ulusal ekonomiye ve ulusal bütçeye olumlu katkıda bulunur hale kısa

zamanda geçirebileceğimizi düşünüyoruz.

• Gerekli yasal düzenlemeler yapılarak, kamu işletmeleri üzerindeki; piyasacı ekonomik, politik ve sosyal güçlerin yıkıcı ve yıpratıcı etkileri bertaraf edilmeli, yönetimde kamu güçleri söz sahibi olmalıdır. Katılımcı demokrasi için yerinde ve zamanında bir talep. Kamu adına faaliyet gösteren uzman meslek kuruluşları, sendikalar, üniversiteler ve KİGEM kamu işletmelerinin yönetiminde mutlaka söz ve yetki sahibi olmalıdırlar.

• Cumhuriyetin ekonomik mirasına sahip çıkıp onu geliştirmeksizin, Cumhuriyetin ideolojik - kültürel mirasının korunup geliştirilebileceğine inanmıyoruz.

• Anayasanın başlangıç ilkelerindeki Cumhuriyetin temel nitelikleri olarak tanımlanan "Demokratik - Laik - Sosyal Hukuk Devleti" cümlesinden "Sosyal" kelimesini atarak yerine "piyasa ekonomisini esas alan" ibaresini sokuşturmak son yıllarda moda olmuştur. Merkez sağ partilerin sözcüleri ve Cumhurbaşkanı bu konuda öncü rol oynamaktalar. KİGEM Genel Sekreteri İter Ertuğrul bu duruma dayanmayıp "özelleştirme TCK'nın 146. maddesi kapsamında bir suçtur" diyor, kanımızca haksız da değil.

• Ezilen Dünya'ya dayatılan Küreselleşme, YDD politikaları ile vahşi kapitalizm ve kaos küreselleşmektedir. Bu da kaçınılmaz olarak dinci gericilik, ırkçılık ve diğer fanatik akımlar için verimli bir ortam yaratmaktadır. Bu politikalar ortalama fert başına milli geliri 20.000 \$'ın üstünde olan Avrupa'nın bile sosyal dengelerini alt üst etmiştir ve onlar bir çıkış yolu arayışı içindedirler. IMF ve Dünya Bankası reçeteleri ile yapılmaya çalışılan özelleştirme, taşeronlaştırma vs. gibi piyasa güçlerinin sınırsız egemenliğine yol açan, anti sosyal politikalar, Türkiye'yi ortaçağ karanlığına

Özelleştirme danışmanlarına ödenen kaynaklar ulusal uzman meslek kuruluşlarına (TMMOB, TURMOB, TTB vs.), sendikalara ve akademik kamu kuruluşlarına tahsis edilmelidir.

Dünyada ve Türkiye'de Hamu Girişimciliğinin Geçmiş Bugünü ve Geleceği Ulus. Semp.

EMO Üyelerinin, sempozyumumuza katkı veren yürütme ve bilim kurulu üyelerimizin, paralel oluşumlarda rol alan kişi ve kuruluşların görüş ve önerilerini sempozyum sekreterliğimize iletmelerini bekliyoruz.

sürükleyecek tehlikeli eğilimlerdir. İşte bu yüzden, Hükümet partileri Refahiyol Hükümetini düşüren toplumsal muhalefetin talep ve görüşlerine kulak vermelidir.

Benzer başka talep ve görüşler de süreç içinde oluşabilir. Bu tür talep ve önerilerin Türkiye'nin belli başlı toplumsal ve politik güçlerinin katıldığı bir platformda tartışılarak ortak bir deklarasyon haline getirilmesinde yarar görüyoruz.

Bu nedenlerle Türkiye'nin belli başlı

sendikalarının, kamuyu savunan siyasi partilerin, Meslek Odaları üst örgütlerinin katıldığı Panel ve Forumlarda bu deklarasyonun oluşmasını ve kamuoyuna ilanını öneriyoruz.

Bu panel ve forumlar TMMOB'nin düzenlendiği 6 - 8 Ekim 1997 tarihleri arasında İstanbul'da Lütfi Kırdar Konferans Merkezinde yapılacak sempozyumun hemen ertesinde İstanbul'dan başlamak üzere Ankara, İzmir, Adana gibi belli başlı merkezlerde

tekrarlanmalıdır. Bu toplantılar sempozyumda sunulan uzman bilgi ve görüşlerin, toplumsal ve politik mücadele için bir değerlendirmesi olacaktır aynı zamanda.

EMO Üyelerinin, sempozyumumuza katkı veren yürütme ve bilim kurulu üyelerimizin, paralel oluşumlarda rol alan kişi ve kuruluşların görüş ve önerilerini sempozyum sekreterliğimize iletmelerini bekliyoruz.

Yüksek Gerilimde Ölçümler ve Standartlar

GİRİŞ

Bilimsel temeli fiziğe dayalı olmakla birlikte endüstriyel uygulama ile de yakından ilişkili olan yüksek gerilim konusunda, diğer metrolojik uygulamalarda olduğu gibi, ölçme ve kalibrasyonlarda, ulusal standartlara izlenebilirliği olan transfer standartlar kullanılması gerekmektedir. Bu nedenle, Türkiye'de yapılan yüksek gerilim ölçümleri ve kullanılan yüksek gerilim cihaz ve standartlarının gerek ulusal, gerekse uluslararası standartlara izlenebilirliğini sağlamak gerekmektedir.

Yüksek Gerilimin Kapsamı

Yüksek gerilim geniş bir alanı kapsamaktadır. Yüksek gerilimin en önemli uygulama alanlarından biri elektrik santralından tüketiciye kadar olan uzak mesafelerde yüksek AC veya DC gerilimde elektrik enerjisinin taşınmasıdır. Yüksek gerilimdeki bu enerji taşınması (40 kV'un üstünde) düşük gerilimde, buna bağlı olarak yüksek akımda enerji taşınmasından daha verimli ve ekonomiktir. Yüksek gerilimde enerji taşınması için, güç transformatörleri, kablolar, kondansatörler, kesiciler, izolatörler vs. gibi özel yüksek gerilim cihazlarına ihtiyaç duyulur. Ülkenin ekonomik gelişmesi açısından güvenilir enerji taşınması ve dağıtılması çok önemli bir yer almaktadır. Yüksek gerilim dağıtım sistemi kurulmadan önce, her zaman ve şartta güvenilir enerji dağıtımı için, yüksek gerilim cihazları kabul edilebilir testlerden geçmiş olmalıdır. Bu testler, yüksek DC, AC ve darbe gerilimlerinde, ulusal veya uluslararası test standartlarında tanımlandığı gibi uygulanır. Böylece uygun ölçüm sistemleri kullanılarak ulusal standartlara izlenebilirlik sağlanmış olur.

Yüksek gerilimin kullanım alanlarını aşağıdaki gibi özetleyebiliriz: Yüksek DC gerilim yük parçacıklarını hızlandırmak için kullanılır. Hızlandırma gerilimi parçacıkların enerjisini gösterir. Fizik deneylerinde düşük bir belirsizlikle

10 x kV'tan MV mertebesine kadar hızlandırma geriliminin bilinmesi çok önemlidir. Buna ek olarak, birkaç 10 kV gerilim vakum tüplü osiloskopta ve televizyon cihazlarında elektron ışınını saptırmak için kullanılır.

Yüksek gerilimin diğer uygulama alanları ise lazer teknikleri ve elektronik cihazların testleridir.

Direnç, kapasite, kayıp faktörü, endüktans vs. gibi diğer büyüklükler de yüksek gerilim altında, yüksek DC, AC, darbe gerilimi kullanılarak ölçülür. Özel büyüklük olan darbe boşalma ölçümleri esnasında kısmi deşarj testlerinde yüksek gerilim cihazları kullanılır. Tüm bu büyüklüklerin izlenebilirliği için standartlara ihtiyaç duyulur.

Yüksek Gerilimde İzlenebilirlik ve Kalibrasyon

Yüksek gerilimde ulusal standartlara izlenebilirlik zinciri Şekil 1'de gösterildiği gibi olmalıdır.

Şekil 1. Yüksek Gerilimde İzlenebilirlik Zinciri

Bu görevi yerine getirirken ülke ihtiyacına göre, ölçüm belirsizliği mümkün olduğunca düşük gerçekleştirilir. Yüksek gerilim alanında, ölçümler IEC 60, IEC 270, IEC 1083 (1) standartlarına göre gerçekleştirilmelidir. Yüksek gerilimde DC ve AC gerilim veya akımının ortalama değeri, nns (etkin) değeri ve darbe geriliminin zaman parametreleri, kapasite ve kapasitif ölçümlerin tan & ve kısmi deşarj yükünü uygun standartlar ile ölçmektedir.

Yüksek Gerilim Laboratuvarı Tasarımı

Bir yüksek gerilim laboratuvarının boyutları ve teknik donanımı

öncelikle üretilen gerilimin genliğine bağlıdır. İkinci önemli özellik, laboratuvarın hangi amaç ile kullanılacağı (Kalibrasyon, test veya eğitim gibi) belli olmalıdır. Örneğin 100 kV'de yüksek gerilim için 6m², 100 kV ac yüksek gerilim için 12 m², 200 kV darbe gerilimi için ise 25 m²'lik bir alana ihtiyaç vardır.

Bir yüksek gerilim ölçüm alanı, metal çerçeveli gözlük iletken tellerden yapılmış koruma kafesi, kafes üzerinde kilitlebilir kapı kapıya yakın çalışma masası ve kontrol panosundan oluşur. Çelik çerçeveler topraklama bağlantılarının yapılmasında kullanılır.

Yüksek gerilim laboratuvarlarında emniyet kurallarının uygulanmasına aşırı bir titizlik gösterilmelidir. Yüksek gerilim laboratuvarlarında gözle gözlem ve optik ölçmeler yüksek gerilim testleri için başvuruları yardımcı imkanlar olduğundan test alanındaki aydınlatma düzeninin hassasça ayarlanabilir ve mümkünse tamamen karartılabilir şekilde dizayn edilmesi gerekir.

Yüksek gerilim laboratuvar için topraklama, Faraday (2) kafesi örneğinde olduğu gibi metal bir ekranla çevre kuşatılırsa, toprak akımının belirlenmiş bir devreden akması sağlanmış ve ekran dışındaki Toprak bağlantıları yalnızca sürekli rejim için yeterli topraklama sağlayacak biçimde tasarlanmalıdır.

Yüksek gerilimde ekranlama ile, dış kaynaklı bozucu parazit etkiler, kesintisiz metal yapılmış Faraday kafesi kullanılarak hemen hemen tamamen giderilebilirler. Tel örgü yapılmış kesintisiz bir ekranın yüksek gerilim laboratuvarının duvarının üstüne kaplanması veya duvarın içine yerleştirilmesi ekseriya yeterli olabilir.

Kaynaklar

- (1) K. Schon, "Traceable calibrations of high-voltage measuring systems", PTB - Mitt. Vol. 96, 1996
- (2) Nils Hylten - Cavallius, "High Voltage Laboratory Planning", High Voltage Test ASEA HAEFELY Systems, Basel - Switzerland, 1986

Yüksek gerilim dağıtım sistemi kurulmadan önce, her zaman ve şartta güvenilir enerji dağıtımı için, yüksek gerilim cihazları kabul edilebilir testlerden geçmiş olmalıdır. Bu testler, yüksek DC, AC ve darbe gerilimlerinde, ulusal veya uluslararası test standartlarında tanımlandığı gibi uygulanır. Böylece uygun ölçüm sistemleri kullanılarak ulusal standartlara izlenebilirlik sağlanmış olur.

Bu komisyonun öncelikli hedefi sektördeki çalışanlar lehine kalıcı, güçlü bir örgütlenme geleneği yaratmak. Böylece, ülkenin bilgisayarlaşma politikalarının halkın çıkarlarına göre oluşturulması için çabalayarak, sektördeki çalışanların mesleki ve demokratik haklarını savunacak bir yapı oluşturmak.

Belki gözünüzden kaçmış olabilir. Bülten'in bu sayısında Bilgisayar Komisyonu'nun çağrısı yer alıyor. Bu çağrı; EMO İstanbul Şubesi'nde düzenli olarak iki haftada bir toplanan ve Bilgisayar Sektörü'nde çalışan bir grup Elektronik ve Bilgisayar mühendisinin kurdukları komisyonu duyuruyor. Komisyon üyeleri bir yandan üstüne aldığı görevleri yapmaya çalışırken, diğer yandan da fırsat buldukça, kendi aralarında, komisyonun kendisini, hedeflerini tartışıyorlar. Bu yazıda, kendi görüşlerimi açıklıyorum. Komisyon üyelerinin ve diğer EMO üyelerinin de kendi görüşlerini Bülten'de tartışmaya açmalarını öneriyorum.

Bilgisayarlılar EMO çatısı altında ilk defa biraraya gelmiyorlar. Daha önce de önemli bir çalışma yürütülmüştü. O dönemde, canlı, tartışmalı ve yüksek katılımlı toplantılar yapıldı; önemli etkinlikler gerçekleştirildi. Ancak bu çalışmalar kalıcı olamadı. Demokrat adayların seçimleri kaybetmesinden sonra Şube'nin dışına çekilen çalışmalar, Olağanüstü Kurultay ile yönetim yeniden Demokratlara geçmesine rağmen, bir daha eski düzeye getirilemedi. Bir süre sonra da artık Bilgisayar Mühendisleri, Şube ile yalnızca bireysel düzeyde ilişki kuruyordu. Bu sonucun tartışmalı pek çok nedeni var. Ancak önemli iki tanesini söylemekte yarar var. Birincisi, çalışmaların tümüyle Bilgisayar Mühendisleri Odasını kurmak temelinde yürütülmesidir. İkincisi ise daha çok banka ve büyük şirketlerde çalışanların etkin olmasıdır.

Bilgisayarlılar yalnız EMO çatısı altında da örgütlenmiyorlar. Bilgisayar sektöründe başka örgütler de var. Ancak 6 Mart'dan beri yürüttüğümüz çalışmalar hem içerik hem de hedefler açısından oldukça farklı. Bu komisyonun öncelikli hedefi sektördeki çalışanlar lehine kalıcı, güçlü bir örgütlenme geleneği yaratmak. Böylece, ülkenin bilgisayarlaşma politikalarının halkın çıkarlarına göre oluşturulması için çabalayarak, sektördeki çalışanların mesleki ve demokratik haklarını savunacak bir yapı oluşturmak. Öte yandan aynı görüşte olan, aynı

yönde çalışan diğer demokratik örgütlerle de bağlar kurmak. Onlara bilgi teknolojileri, internet vb. konularda destek olmak, danışmanlık yapmak. Diğer yandan da yaşamın her alanına giren bilgisayarları olması gerektiği gibi, yani yaşamımızı kolaylaştırmak için nasıl kullanabileceğimizi tartışmak.

Bu hedefleri gerçekleştirebilmek için Komisyonun kendi çalışmalarının çerçevesini açıkça belirlemesi gerekiyor. Aşağıdaki metin böyle bir çerçeveye temel olması için yazıldı:

Çalışma Çerçevesi

Bilgisayar sektöründe çalışan bilgisayar, elektrik, elektronik mühendislerinin içinde yer alabileceği bir komisyonun kendi çalışmalarına temel olması için hazırlanacak çalışma çerçevesinin, yeni olmayan, üç temel hedefe göre biçimlendirilmesi gerekir. Bu hedefler şunlardır:

- I. Ülke gerçekliğinin kamu yararına, çalışanların yararına değiştirilmesi
- II. Şimdiki dünya ve ülke gerçekliğinden çıkarları olanlara karşı ideolojik mücadele
- III. İlk iki hedefin gölgesinde dayanışma, öğrenme ve paylaşma olanaklarının açığa çıkarılması / değerlendirilmesi

Daha çok I. genel hedefle ilgili olanlar

1. Yasal düzenlemelerin sektörde çalışanların yararına yapılması için çabalar,
2. Sektörde çalışanların yararına olmayan yasal düzenlemelerin saptanması için çalışmalar,
3. Demokratik Türkiye için yapılan çalışmalara etkin katılım,
4. Demokratik, kamu yararına uygun bilişim politikalarının oluşturulması için olanakları araştırmak/bulmak / gerçekleştirmek,
5. Sektörde çalışanların ekonomik, demokratik ve özlük haklarını geliştirmek için çabalar,
6. Adil ve eşit eğitim için çabalar,
7. Standartların konulması, izlenmesi için çabalar,
8. Ülke kaynaklarının halkın yararına kullanımını teşhir etmeye, engellemeye yönelik çabalar,

9. Meslek etik kurallarının saptanması, uygulanması için çabalar.

Daha çok II. genel hedefle ilgili olanlar

10. Sektördeki herkesin çıkarının ortak olduğu düşüncesinin eleştirilmesi,
11. Küreselleşen, çelişkilerin yok olduğu bir dünyada olduğumuz düşüncesinin eleştirilmesi,
12. Bilgisayarlıların ülkenin bilişim politikalarını kendi başlarına belirleyebileceği düşüncesinin eleştirilmesi,
13. Bilişim alanında sendikaya, örgütlenmeye gerek olmadığı ya da nesnel koşullarının olmadığı düşüncesinin eleştirilmesi
14. Demokratikleşme çalışmalarına etkin katılımın mesleki bir örgütün işlevleri arasında olmadığına dair görüşün eleştirilmesi,
15. Kendi işlevlerimizi yerine getirebilmek için demokratik kitle örgütleri, sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve diğer odalarla dayanışmanın zorunlu olduğunun uygulanması,
16. Özelleştirmeye karşı tavrın netleştirilmesi,
17. "Adı konulmamış iç savaş"a karşı olmanın hem insan olmak hem de mühendis olmakla zorunlu bağının yinelenmesi,
18. Türkiye'deki ve dünyadaki meslek örgütlerinin irdelenerek bilişim sektörüne çevirisinin yapılması,
19. Çeşitli yayın organlarında, panellerde yer almak.

Daha çok III. genel hedefle ilgili olanlar

1. Gönüllü kamu danışmanlığının içeriğini doldurmak,
 2. Bilgisayar profesyonellerine yönelik insani, toplumsal ve mesleki eğitimler, seminerler, paneller düzenlemek,
 3. Halkın eğitimine katkı sağlamak,
 4. Öğrencilere projeler ve stajlar için yardımcı olmak,
 5. İşten atılan, çalışma koşulları kötü olan çalışanlara destek olmak,
 6. Öğrencilerin özerk, demokratik, parasız eğitim isteklerini desteklemek, bilgi ve deneyim aktarmak,
 7. Kütüphaneyi zenginleştirmek
- Temel çerçeve böyle çizildikten sonra her hedefin ölçülebilir, gözlenebilir davranışlar, etkinlikler, eylemler olarak ayrıntılandırılması ve uygulanması gerekmektedir.

Elektrik, Elektronik ve Bilgisayar Mühendisi Bilişim Sektörü Çalışanlarına ÇAĞRI

Amacımız bu alana müdahale edebilecek tek nesnel güç olan bilişim sektörü çalışanları adına bir boşluğu doldurmak, sektör çalışanları arasındaki ilk dayanışma adımlarını atarak bu konuda mücadele edebilecek olan meslektaşlarımız için uygun bir ortam oluşturmaktır.

Küreselleşme ve yeni dünya düzeni söylemleri altında bugün, bütün dünyada, insanların duyarsızlaştığı, varolan sistemin tek çözüm olarak gösterildiği bir dönem yaşamaktadır. Yeni dünya düzeninin teknolojik altyapısı olarak sunulan ve küreselleşmenin kanıtı olarak gösterilen bilişim sektörü, tüm dünyada, çok uluslu şirketlerin hem ideolojik, hem de teknolojik egemenliği altındadır. İnsanın insanlaşma sürecine önemli bir katkısı olması gereken bilişim sektöründeki gelişmelerin yönü ve yürürlükteki bilişim politikaları halen, ne yazık ki, bu birkaç çokuluslu şirket tarafından kendi özgül çıkarları gözetilerek belirlenmektedir. Ülkemiz özelinde de içinde yer

aldığımız bilişim sektörü tamamen dışa bağımlı bir sektördür. Sektör çalışanlarının örgütsüz olmasından yararlanan şirketler bu alanda istedikleri gibi at koşturmaktadırlar. Okullarda bilişim alanında verilen eğitimin kalitesizliği ve mesleki yetersizlikler onların işini kolaylaştırmaktadır. Bilişim sektöründe bu politikalar sonucunda sektör çalışanlarının hem gelir düzeyleri, hem de çalışma koşulları giderek kötüleşmektedir.

Bu gelişmelere sadece seyirci olarak kalmak istemeyen ve nesnellüğün ancak ona müdahale edilerek değiştirilebileceğini düşünen bizler, Elektrik Mühendisleri Odası (E.M.O.)

İstanbul Şubesi çatısı altında bir "Bilgisayar Komisyonu" kurmuş bulunuyoruz. Ne sadece mesleki kaygılarla hareket etmeyi, ne de maddi çıkar gözetmeyi hedefliyoruz. Amacımız bu alana müdahale edebilecek tek nesnel güç olan bilişim sektörü çalışanları adına bir boşluğu doldurmak, sektör çalışanları arasındaki ilk dayanışma adımlarını atarak bu konuda mücadele edebilecek olan meslektaşlarımız için uygun bir ortam oluşturmaktadır.

Bütün duyarlı meslektaşlarımızı çalışmalarımıza katılmaya davet ediyor, her ayın 1. ve 3. Çarşamba günü E.M.O. İstanbul Şubesinde saat 19.00'daki toplantılarımıza bekliyoruz.

E.M.O. İstanbul Şubesi
Bilgisayar Komisyonu

E.M.O. BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ BİLGİ FORMU

ADI, SOYADI : ODA SİCİL NO :
 MEZUN OLDUĞU OKUL/BÖLÜM : DOĞUM TARİHİ :
 MEZUNİYET YILI :
 İŞYERİ ADI :
 İŞYERİ TEL : İŞYERİ FAKS :
 GÖREVİ : VARSA E-MAIL ADRESİ (İŞ/EV) :
 İŞ ADRESİ :
 EV TEL : VARSA EV FAKS :
 EV ADRESİ :

MESLEĞİNİZDE İLGİLENDİĞİNİZ KONULAR

- Veri Tabanı İletişim İnternet Yazılım Geliştirme Bilgisayar Destekli Tasarım Üretim Mühendislik
 İşletim Sistemleri Donanım Ağ Teknolojileri Çoklu Ortam / Canlandırma Diğer

ODA FAALİYETLERİNE KATKIDA BULUNABİLECEĞİNİZ KONULAR

- Komisyon çalışmalarına katılabilirim. Oda yayınlarına aşağıda belirtilen konularda "Yazı" yazabilirim.
 Öğrencilere staj yeri bulabilirim. 1-
 Aşağıda belirtilen konularda "Seminer" verebilirim. 2-
 1- PC, Fax, Fotokopi vb. kullanılabiliyorum. Oda yayınlarına reklam bulabilirim.
 2- Dergi/Kitap başlığı yapabiliyorum. Diğer :

ODA FAALİYETLERİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİZ

.....

ODA FAALİYETLERİNE KATKIDA BULUNMAYI DÜŞÜNEN VE ULAŞABİLECEĞİMİZ MESLEKTAŞLARIMIZIN

Adı Soyadı : Telefonu:

ÜYE YAPABİLECEĞİMİZ MESLEKTAŞLARIMIZIN

Adı Soyadı : Telefonu:

Malzemedan Ürüne

Sıdıka Ödel

Ben bir direncim. Karbon film direnç, bir buçuk kiloohm değerinde, artı/eksi yüzde beşe kadar değerimi değiştirebiliyorum ve çeyrek watt gücündeyim. Şu anda üretim yapılan bir fabrikanın büyük bir otomatik malzeme deposunda benimle birlikte bir şeride bağlanmış 2500 arkadaşım mavi büyük bir kutu içindiyim.

Benim öyküm aslında şimdi başlamadı. Öncesi de var. Beni üretimlerinde kullanmaya karar vermeleri ile başlamış buradaki anlatacaklarım. Sonra satın alınmam gerektiği ortaya çıkmış. Bunun için önce adlandırılmışım ve numaralandırılmış fabrikanın Araştırma-Geliştirme bölümü tarafından, böylece çağrılmam ve kayda geçmem kolay olmuş. Sonra bana benzer ve benzemez bir sürü malzeme ile bir ürün ağacı içersinde yer almışım. Sonra beni şu an bulunduğum yere yerleştirmişler.

Aaa, ben bunları anlatırken birden bir ses duyuldu. İçinde bulunduğum kutu hareket etmeye başladı. Şimdi kutu ile birlikte aşağı düşmeye başladım, yuvarlak rulolar üzerinde hızla ilerliyorum. Plop.. Hareket durdu. Bir el uzandı üzerimize, beni ve arkadaşlarımı yerimizden alıp bir arabaya yerleştirdiler. İlk yolculuk başladı, üretim alanına, otomatik dizgi atölyesine doğru. Bir makinaya akıllık önce adına da otomatik dizgi makinası deniyormuş, bakalım neler öğreneceğiz daha. Bir makinanın içinden geçirdiler ve şeridimden ayırdılar beni. Sonra bacaklarımı kıvırdılar ve bir yuvanın içine düştüm. Beni bir plakanın iki deliğine yerleştirdiler. Üstü yeşil pertinaks, ayaklarım bakırlı yüzeye değişiyor. Kendime gelip de şöyle etrafıma baktığımda bir kafa habire, bir anne kuş yavrularını ağız ile besler gibi, plakaya bana benzer benzemez bir sürü malzemeyi yerleştiriyor. Sonra bir rafa itildik, beklemeye alındık. Burada biraz etrafımı tanımak istedim. Neyseki kutu içersindeki arkadaşlarımdan üçü ile birlikte bulunuyoruz. Hemen önümde dümdüz bir tel uzanıyor, benden daha uzun yer kaplayarak. Kısa devre teli olduğunu anlatıyor

bana, devrede atlama görevi yapıyormuş, kendisi gibi kısıklı uzunlu pek çok arkadaşı yer alıyormuş plakada. Plaka dediğim şey, bir şasi baskı devresi imiş. Sağ yanımda ise şekli bana hiç benzemeyen yuvarlak mavi renkli silindir gibi bir şey yükseliyor. Kendisini elektrolitik kapasite olarak adlandırıyor. Onun ötesinde mercimek şeklinde iki ayağı üzerinde yükselen seramik kapasiteler, yine irili ufaklı silindir elektrolitik kapasiteler, küçücük kutucuklarla polyester kapasiteler, üç bacaklı transistörler, diyodlar, baskı devrenin kenarlarına yakın yerlerde plastik kılıflı, kalın ayaklı - konnektörmüş adları - malzemeler duruyor. Ama şu an kopuk durumdayız birbirimizden, henüz etkileşemedik birbirimizle.

Derken yine yolculuk başladı. Bu kez yonga dizgi atölyesine gidiyoruz. Aaa ne oluyor ya! Hepimizi ters çevir yaptılar, daha neler olacak acaba, ayaklarımızın olduğu yerden küçücük minnacık, dikdörtgen malzemeleri yerleştirip yapıyor. Yonga malzeme deniyor bunlara, benim gibi bacakları yok, küçük kutular içine yerleştirilmiş malzemeler. Direnç, kapasitör, diyod, transistör olabiliyorlarmış, entegre devreleri var ama daha büyük oluyormuş. Yine düze döndük, yine raflardayız. Aslında bu raflar bir çeşit araba. Bizi oradan oraya istifleyerek götürüyorlar. Bu seferki yolculuğumuz sırasında bir koridordan geçtik. Bir banda oturtulduk. Bandda çok sakın akan bir nehirde gider gibiyim. Burada hep parmakları görüyorum, elleri görüyorum. Bu eller büyük malzemeleri takıyorlar, büyük silindir elektrolitik kapasiteler, konnektörlü kablolar, ledler, güç kaynağı trafosu, sürücü trafo, line filtre, büyük dirençler, sigorta, üzerine entegre vidalanmış soğutucular, tuner.. Yolculuğumuz boyunca bir çok el tarafından yerleştirilen malzemelerle şasi devrenin üzerinde neredeyse boş bir yer kalmadı.

Ay ay sıcak bir yere geldik. Of ayaklarım... Sıcak bir banyo içindemiz şimdi ama yalnızca ayaklarım suyun içinde, su da değil

bu daha yoğun bir şey. Lehim potasından geçmiştiz. Artık sabitlendik bulunduğumuz yer. Baskı devrenin bir ucundan öteki ucuna kadar tek bir hat olmuşuz gibi hissediyorum şimdi.

Artık dizgi işi bitti. Sıra ayar ve kontrollerde. Önce gözle soğuk lehim, yaramaz malzemeler için çıkık bacak kontrolleri yapıldı. Sonra jiglerle ve kontrol panellerle şasi ayarları yapıldı ve kontrol edildik. Kontrol paneline yerleştirildiğimizde içimden bir akım geçti ısıttı içimi. Bir tuhaf oldum önce. Şebekeden gelen gerilimle, güç kaynağından çeşitli gerilimlere dönüşerek, şasinin her katı görevini yapmaya başladı. Tuner antenden gelen dalgaları kendi içersinde karıştırarak ara frekans katına gönderdi. Burada alçak ve yüksek geçiren filtrelerle bazı dalgalar süzüldü, geri kalan ise havada kaybolup gitti. Sürücü trafodan gelen gerilimlerle yatay ve dikey saptırmalarla ve ses katındaki düzenlemelerle hep beraber bir boğazdan geçip tüpe yansımaya yapıldı. Görüntü ve ses olarak ekranda yerini aldı dalgalar. Böylece televizyon çalışmaya başladı. Kontrol edilen şasiler yine arabalara kondu etiketlenerek.

Son montaj atölyesi denilen bölüme geldik fabrikanın. Burada önce bir ön çerçeveyi alıyor adam, şebeke kablolu şebeke şalterini takıyor ön çerçeveye; sonrasında tuş takımını vidalıyor hemen yanına. Sonra da tepesinde tüm fabrikayı dolaşan konveyör denen bir hatta bulunan - ki metroya benziyor başka konveyör hatları ile ve hiçbiri birbirinin yolunu kesmiyor - tüpü indiriyor aşağıya. Tüpteki elektriksel saçıntıyı yok etsin diye gümüş bir topraklama teli sarılıyor degaussing bobin ile birlikte. Sonra tüpü ön çerçeveye vidalıyor, koca vidalarla havalı vida takıcısı kullanarak.

Yine şaşkın etrafta olanlara bakarken narin bir nehir hızında akan bandın üzerinde ilerlerken tüp takılmış ön çerçeveye, benim de üzerinde bulunduğum ve kontrolden geçmiş şasimiz takılıyor, CRT modülü tüpe, tuş takımını kabloları şasiye, CRT modülündeki

Malzemedan Ürüne

Sıdıka Üdel

kablo tüp üzerindeki topraklama kablosuna iliştiriliyor. Ve ısınma bandına gönderiliyor bu asansörle. Yaklaşık 10 saat süren ısınma bandında birbirimize uyum gösterebiliyorsak eğer tekrar aşağıya alınıyoruz son montaj bandında kalınan yerden devam ediliyor, eğer uyum gösteremiyorsak birbirimize uyumsuz olanlar değiştiriliyor. Sonra arka kapak takılıyor, böylece karanlık ortam başlıyor bizim için.

Televizyona, markasını belirleyen

isim plaketi takılıyor. Bir makina kaldırıyor benim de içinde olduğum televizyonu, içinde naylon torbası olan bir ambalaj kutusunun içine yerleştiriyor. Sonra da insanlar televizyonu kolay kullanabilsinler diye hazırlanan kullanma kılavuzunu ve oturdukları yerden kumanda edebilsinler diye uzaktan kumanda konuyor televizyonun üstüne. Kapanıyor kapağı kutunun ve bir makina bantlıyor kutuyu kapak açılmasını diye. Fabrika içindeki son yolculuğumuz başlıyor. Mamul depoya gidiyoruz.

Otomatik bir asansör robot kutuları yerleştiriyor bir adrese ta ki TIR'larla ya da kamyonlarla satış yapılacak yerlere gidene kadar, kalıyoruz orada. Bu yerler ya yurt dışına gidecek bir gemi konteyneri olacaktır ya bir bayi ya da bir satış noktası olacaktır.

Hadi bir de bu gözle izleyin şimdi televizyonunuzu, kendinizi bir direnç yerine koyarak ya da bir entegre...

Elektriğin Üretiminden Dağıtımına Kadar Her Aşamasında;

PELKA

3 adet
40
46
46

K - Q
TSE - ISO
9002

PELKA Elektrik Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.

- Hidroelektrik Santraller
- Pompa İstasyonları
- Şehir Şebekeleri
- Enerji Nakil Hatları
- Güç Kompanzasyon Tesisleri
- Otoyol Aydınlatma ve Elektrifikasyonu
- 154/380 kV Açık Şalt Sahası Montajı
- Endüstriyel Tesisler
- Telekomünikasyon Projeleri

PELKA Elektrik Malzemeleri İmalat San. ve Tic. A.Ş.

- Sabit ve Çekmeceli Tip Vakumlu Devre Kesiciler (7.2 kV-36kV)
- Tek ve Çift Baralı "Metal Clad" ve "Metal Enclosed" Panolar (7.2 kV-36 kV)
- Dahili ve Harici Tip Yük Ayırıcılar (12 kV-36 kV)
- Toprak Bıçakları (12 kV-36 kV)
- RMU'lu Sac Trafo Köşkerleri (12 kV-36 kV)
- Röle ve Kontrol Panelleri
- Alçak Gerilim Dağıtım ve Kumanda Panoları

PELKA Satış ve Pazarlama Sanayi ve Tic. A.Ş.

Merkez/Fabrika

İstanbul Yolu 25. km. 06105 Sarayköy - ANKARA
Tel : (312) 815 44 69 (3 Hat)
Fax : (312) 815 40 85-86

Satış pazarlama

Kader Sokak 6/4 06700 GOP - ANKARA
Tel : (312) 427 78 16 (3 Hat)
Fax : (312) 427 39 52

Yapılan, metropollerde sol söylemin karşısına çıkartılmaya çalışılan islami söylemin alanını genişletebilmek için, topluma yoğun olarak gericiiliğin pompalanmasıdır.

Hangisi daha kolay? Geçmiş hakkında konuşmak mı, yoksa bugün ya da gelecek hakkında konuşmak mı? Sanırım, geçmişe dair olan daha kolay. Böyle olduğunda eğer olayların bilgisine sahip iseniz sebep-sonuç ilişkisi kurmadan da söylenecek pek çok söze sahip olabilirsiniz. Dahası az bir çaba ile kimi ilişkiler kurmanız da mümkündür. "Önemli" olaylar, güncel içinde algılanmaları çoğunlukla zor olan "önemli" olaylar, geçen zaman içinde bir tür doğal seleksiyon sonucu ayakta kalmayı başarırlar. Bu yüzden geçmişin "önemli" olayları konusunda her zaman değilse bile çoğunlukla geniş bir mutabakat vardır. Ama bugün ya da güncel öyle mi? Kesinlikle ve kocaman bir hayır! "Ne oluyor" sorusu, bir cevap bulmak açısından, "ne oldu" sorusundan daha çetindir. Güncelin olgu kalabalığı tasnif edilmeden, olgular arasındaki ilişkiler soyutlanmadan bu soruya cevap vermek mümkün de değildir.

Gelelim Türkiye'ye; Türkiye'de güncel politikaya. Güncel olan nedir; darbe mi, şeriat mı; yoksa bir restorasyon, yeniden yapılanma çabası mı?

Önce içinden geçtiğimiz dönemin nasıl kavrandığına bakalım. Bir yaygın görüşe göre, "şeriat tehlikesi, Türkiye'de son yıllarda gündemden güne artmış, bu tehlikenin siyasi odağı haline gelen Refah Partisi de iktidara gelmiştir. Cumhuriyetçi geleneklerin bekçisi olan ordunun, artan şeriat tehlikesine kayıtsız kalması düşünülemez. Ordu, kendisinden beklenildiği gibi davranmış ve şeriata ve onun güncel odağı Refah Partisi'ne karşı bir mücadeleye girişmiştir".

Uzaktan, çok uzaktan bakıp, böyle görenler var (davulun sesi hoş geliyor onlara). Ama ne var ki, nesnellığı doğru kavrayabilmek için basit kurgunun ötesine geçmek gerekiyor.

Bunun için önce '80 öncesinin kimi yönlerini kabaca hatırlayalım. Bu dönemde, metropolde genel olarak "sol söylem" bir çekim gücüne

sahiptir. Durumlarından hoşnutsuz yığınları ve onların hareketliliklerini, sistem içinde tutabilecek kanallardan, var olanlar hızla işlevsizleşmiş, yerlerine yenileri de inşa edilememiştir. Denebilir ki, sol söylemin büyük kentlerdeki etkinliğinin önüne set çekebilecek, onu geriletebilecek bir "araca" sahip olmamanın eksikliğini, Türkiye kapitalizmi, '80 öncesinde yakıcı olarak hissetmiştir.

Türkiye burjuvazisi, büyük kentlerde sol karşısına çıkartabileceği bir "söylem"e duyduğu ihtiyacı hiç unutmadı. Bu, '80 öncesinden çıkarttığı önemli derslerden biriydi.

İşte, Erbakan'ı hapse atan 12 Eylül'ün topluma seslenme araçlarının içine, islami söylemin de yedirilmesi, bir bütün olarak toplumun gericileşmesi sonucunu doğuran icraatlar, çıkartıkları bu dersten yola çıkılarak anlaşılabilir.

1983'ün ANAP'ının tarikatlara yanaşmasını, ardından DYP'nin MSP'nin tabanına göz kırpmaya başlamasını, yalnızca oy avcılığı çerçevesinde değerlendirmemek gerekiyor.

Yapılan, metropollerde sol söylemin karşısına çıkartılmaya çalışılan islami söylemin alanını genişletebilmek için, topluma yoğun olarak gericiiliğin pompalanmasıdır.

Refah Partisi, toplumun gericileştirilmesi operasyonunun meyvalarını kurulu kurulmaz yiyemedi. İlk başlarda, bugün RP'nin üzerinde hareket ettiği toplumsal zeminin büyük bir bölümü, merkez partilerin denetiminde kalmaya devam etti. Ancak, sistemin siyasi - ideolojik - ekonomik alanlarda krize girmesi ve sonucunda yükselen politizasyonla birlikte, siyasetin bir yasağı işlemeye başladı ve mantığı sonuçlarına ulaştı: Toplumda yaygınlaşan bir eğilim, politizasyonun yükseldiği dönemlerde, söz konusu eğilimin ideolojik ve siyasi açıdan en yetkin taşıyıcısı olan örgütün kâr hanesine yazılır. İşte bu yasanın sonucu olarak, merkez partiler,

oluşmasında büyük katkıları olan zeminin altlarından kayarak RP'ye yar olduğunu gördüler. Özetle, RP'nin bugün üzerinden yükseldiği zeminle, sistemin envai çeşit kurumunun elbirliğiyle yarattığı zemin aynı zemindir. Olan, politizasyonun yükselmesi sonucu zeminin adresinin değişmesidir. Darbe, şeriat ve restorasyon kavramlarının birbirleriyle ilişkilerini dikkatli bir şekilde kurmak, bugünü anlayabilmek için olmazsa olmaz bir koşul olarak karşımızda duruyor. Sözkonusu başlıkların birbirleriyle ilişkilendirilmesinden sonra, tablonun eksik kalmaması için Susurluk sonrası sık duymaya başladığımız "çeteler"i de unutmamak gerekiyor. "Çete"lere yönelik olarak yürütülen operasyon bu yazının kapsamında olmadığı için, bu konuyu ayrıntılandırmamayı tercih ediyorum.

Gerek, aşırı güçlenmiş ve denetimden çıkarak kendi başına iş yapmaya başlamış "çeteler", gerekse siyasi islam, sistemin iç ilişkilerinde mutlaka giderilmesi gereken gerilimler yaratmaya başlamıştı. Gerilim yaratan noktalarda yer alan öznelerin "terbiye edilmesi" Türkiye Kapitalizminin çarklarının "düzgün" bir şekilde dönmesi için kaçınılmazdı. Burjuvazinin yeniden yapılanma, restorasyon ihtiyacı bu noktada ortaya çıktı. Susurluk sonrasında, alanları daraltılarak yeniden denetim altına alınmaya çalışılan "çeteler" ve siyasi islam ile restorasyoncu güçlerin karşı karşıya gelmesini yaşadık. Darbe - şeriat gündemi ise, siyasi islamın, alanını daraltmaya, kendisini uygun görülen sınıra kadar geri itelemeye yönelik adımlara karşı geliştirdiği direnç sonucu ortaya çıkmıştır.

Peki darbe ne kadar reel bir olasılık? Refahyol hükümetinin gitmesini önceleyen bir haftalık sürecin içerisinde, darbenin reel bir olasılık haline geldiği bir gerçek. Eğer Refahyol hükümeti istifa etmeseydi ya da yeni kurulan kabine güvenoyu almasaydı bu olasılığın gerçekleştiğini görebilirdik. Ancak bir diğer gerçek de, restorasyon süreci işlerken,

Darbe, Şeriat ve Restorasyon

Noşan Durna

Türkiye burjuvazisinin karşılaştığı sorunları "olağan" araçlarla çözmeyi tercih edecektir. Bu restorasyonun ruhuna daha uygundur. Bu söylediğim, yukarıda bahsettiğim, Refahiyol hükümetinin gidişinden önce darbenin reel bir olasılık haline gelmiş olduğu gerçeğiyle çelişmiyor. Ancak, restorasyoncu güçlerin de öncelikli tercihinin darbe olmadığı anlamına geliyor. Ordunun bu dönemde artan rolü, RP'ye karşı kamuoyu oluşturmaktan, parlamentonun "titreyip kendine gelmesine", ilgili kurumların RP'ye karşı kapatmaya kadar varacak hamlelere girişmeye başlamalarına kadar bir dizi sonuç doğurdu. Ordunun artan söz konusu rolünün, Jaha çok, darbe sopasının yardımıyla "olağan"

araçlar üzerinde bir baskı yaratmaya yaradığını görebilmek gerekiyor. Restorasyon, işleyen bir parlamentoyu, siyasiler ile uyumlu bir bürokrasiyi, devletin "önemli" kurumları (gizli ve açık bütün kurumları) arasında bir eşgüdümü sağlamayı da amaçlıyor çünkü. Bu yolda zorlanarak da olsa azımsanamayacak bir mesafeyi katettikleri de gerçek.

Yazımı, bir noktaya dikkat çekerek bitirmek istiyorum. Restorasyon sürecinde karşı karşıya gelen önelere bakarak yanlış sonuçlara ulaşmamak gerekiyor. Bir yandan "çeteler"le, diğer yandan siyasi islamla didişen restorasyon güçlerine bakıp, yüzeysel bir yorumla, restorasyonun aslında hiç de

fena birşey olmadığı sonucuna ulaşmamak lazım. En nihayetinde söz konusu restorasyon, yukarıda da bahsettiğim gibi sömürü çarklarının düzgün dönmesini gözetken bir girişim. Dolayısıyla restorasyonun başarıyla tamamlanması, kapitalizmin ömrünü uzatacak her girişim gibi, kapitalizmin yıkıcı sonuçlarını her gün değişik biçimlerde yaşayan emekçilerin zararına sonuçlar doğuracak.

Bu durumda tutulması gereken yol, sistemin değişik bileşenlerinin, restorasyon sürecinde karşı karşıya gelişlerinde taraf olmaktan değil, emekten yana bütün güçlerin, kendi bağımsız kimlikleriyle Türkiye'nin gündemine ağırlıklarını koymalarından geçiyor.

Bir yandan "çeteler"le, diğer yandan siyasi islamla didişen restorasyon güçlerine bakıp, yüzeysel bir yorumla, restorasyonun aslında hiç de fena birşey olmadığı sonucuna ulaşmamak lazım.

Üzerinde iş yapmak için bir modelleme girişimi

Herşeyden önce, yöntembilimler ve bilgisayar destekli yazılım mühendisliği alanlarındaki önemli gelişmeler bile "bant tipi üretim"i gerçekleştirmek için yeterli olamadı.

Ne kadar gerçektir bilinmez: Anlatılanlara göre, Papua Yeni Gine'li "ilkel" yerlilere günün birinde New York'u anlatan bir film gösterilmiş. Ardından da, filmde gösterilenlerin ne olduğu sorulmuş onlara, Ne yazık ki, yerliler, yalnızca bir kaç şeyi tanıyabilişler: New York yakınlarındaki bir çiftlikte yer alan hayvan ve ağaçlarmış, bunlar.

"Yazılım mühendisliği nedir?" sorusunu yanıtlama girişimi, bir gerçekliği, hem de binlerce olay ve olgunun yer aldığı bir gerçekliği yeniden anlamlandırma işlemidir. Anlamlandırmak ediminin ise gerçeklik içindeki karmaşık ilişkileri, süreçleri, olay ve olguları, kimilerini tek başına, kimilerini ise birlikte, etiketlendirmek olduğu biliniyor. Elde edilen örgü de onun üzerinde ne iş yapılacağını, onunla kendimiz arasında nasıl bir ilişki kurduğumuzu örtük olarak içeriyor. Örenler, eğer filmi gösterenler ise, işin daha kolay olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Ya değilse; örneğin yerliler ise: O zaman iki seçenek kalıyor geriye. Birincisini seçenler, gördükleri her şeyi, bildikleri az sayıdaki nesnelere eşlendiriyorlar. Adlandıramadıklarını da ya örgünün dışında bırakıyorlar ya da kaba ve sığ bir yaklaşımla birleştirmek ve eritme işleminden geçiriyorlar. İkincisini seçmek için ise istemek tek başına yeterli olmuyor. Diyelim, sıradan bir yerliden daha fazla birşey olmak gerekiyor. Görmüş geçirmiş bir büyücü örneğin.

Bu yaklaşımlardan hangisinin seçildiğini söylemek, yazının "kalite kontrolü"nü kolaylaştıracaktır. Tez şu: Yazılım Mühendisliği kavramını emekten ve çalışanlardan yana sonutlayabilmek için böyle bir "büyücü" olmak başlangıçta yeterlidir. Ancak büyücü olmanın da yolu kâra göre örgütlenmiş bir dünyaya karşı yapılan mücadelenin birikimini kavramaktan geçer. Bundan sonra yapılması gereken de tarihsel ve mantıksal tasnifleri yapmak, böylece farklı soyutlamaları keşfetmek / kurmak; ardından da somutlamaların düzeyini adım adım derinleştirmektir.

1. Düzey: Her yerde okunabilecek bir betimleme

Bilim insanları öğrenmek için inşa ederler, mühendisler ise inşa etmek için öğrenirler. Kimi zaman mühendisler de öğrenmek için inşa ederler, yani prototiplerler. İnternet'te yazılım mühendisliği hakkında araştırma yaparken okuduğum bir yazıdaki bu iki cümle bilim insanı ile mühendis arasındaki farkı ne güzel anlatıyor. Bu farkı daha iyi kavramak için Adams'ın kitabı iyi bir kaynak. Adams'ın dediği gibi mühendislik genellikle, yalnızca bilimsel bilgiyi uygulamaktan ibaret görölüyor. Oysa kimi durumlarda henüz keşfedilmemiş, bilimin konusu bile olmamış konularda mühendisler, insanlık için oldukça yararlı yapılar kuruyorlar. Çünkü iyi bir mühendis olmak için bilimsel bilgiyi kullanmak gerekliliklerden yalnızca biri. Onun kadar önemli, kimi zaman daha da fazla, başka nitelikler de gerekiyor. Örneğin güçlü sezgilere sahip olmak, matematiği ve mantığı kavramak, başarılı deneyimlerin biraraya toplandığı kataloglardan yararlanmak gibi. Belki de en önemlisi, güçlü ve gelişmiş teknikleri kullanabilme becerisine sahip olmak.

Yazılım mühendisliği, yazılım geliştirmeye sistematik ve disiplinli bir yaklaşımın gerekliliğinin farkına varılmasıyla ortaya çıkıyor. İlk defa 1968 yılında NATO konferansında dile getiriliyor. Bu konferansta "yazılım krizi" ifadesi kullanılıyor ve yazılım geliştirmede sorunların olduğu, bunları çözmeye girişimlerinin yeterli olamadığı açıklanıyor. Yine ilk defa burada "yazılım krizi" ifadesi kullanılıyor. Bundan sonra yazılım mühendisliğinin kendi teknik ve yöntemlerini keşfetme, geliştirme süreci başlıyor. Shooman 1980'li yıllarda, gelinen noktanın önemini kabul etse de, çözümlene tekniklerinin yetersizliğinin devam ettiğine dikkati çekiyor. Ayrıca, gelişmiş tekniklerinin tasarlandıktan sonra, gerçekten işe yarar duruma gelene kadar, defalarca denendiğini ve eksiklerinin ancak böylece tamamlanabildiğini vurguluyor.

Ölüm gibi olgunlaşma ve gelişme de kaçınılmazdır. Aradan geçen on yıldan fazla zaman, yazılım mühendisliğinde önemli keşiflere sahne oluyor. Böylece yazılım mühendisleri de özgüvenini kazanıyorlar. Bundan dolayı Baker, bir bilgi modelleme tekniği olan nesne - bağıntı şemasını (ERD) anlattığı kitabında, bu tekniğin hangi endüstride yer aldığına bakılmaksızın, örgütlerin hepsinin bilgi ihtiyaçlarının modellenmesinde rahatlıkla kullanılabileceğini iddia edebiliyor.

Ancak yazılım mühendisliğinde işlerin tümüyle yolunda olduğu söylenemez. Herşeyden önce, yöntembilimler ve bilgisayar destekli yazılım mühendisliği alanlarındaki önemli gelişmeler bile "bant tipi üretim"i gerçekleştirmek için yeterli olamadı. Hem de yazılım geliştirmede sürecinin büyük ölçüde anlaşılmiş olmasına rağmen. Artık projelerin yönetimi ve denetiminin yol ve yöntemleri büyük ölçüde biliniyor. Buna rağmen yazılım fabrikaları için biraz daha zaman var. Emeğe ve kişiye bağımlılık da yazılım endüstrisinin hala soğutamadığı bir konu. Tüm bu nedenlerle şimdilik hiç kimse açıkça söylemese bile bir yazılımın söz verildiği tarihte bitirileceğine inanmıyor.

Gündemin en başında kalmaya devam eden bir diğer sorun da yeniden kullanım. Hem de nesneye dayalı yöntemin keşfine rağmen. Bakım ise herkesin en çok yakındığı konu. Çünkü en maliyetli ve külfetli olanlardan biri. Artık, yazılım geliştirme merkezleri üretim ve bakım birimlerini birbirinden ayırabiliyorlar. Ancak hala alınacak çok yol var. Bir yandan yeniden kullanım, değişime dayanıklılık konuları üzerinde araştırmalara devam edilirken, diğer yandan da bir kişisel bilgisayar gibi "slot"lardan oluşan bir içyapıyı gerçekleştirmenin teknikleri ve yolları geliştirilmeye çalışılıyor. Güncel bir benzetmeyi kullanırsak, artık kimse yalnızca tanelerin seçilebildiği bir çorba yapmak istemiyor. Onun yerine aynı tabak

Yazılım Mühendisliği Nedir?

İlhami Türkoğan

inde karıştırılan ancak gerektiğinde kolayca ayıklanabilecek salata herkesin tercihi.

Bunların diğer mühendislik alanlarında da yaşandığını biliyoruz. Adams'dan kimya mühendisliğinin gelişimini okurken, "bu senin öykündür" sözünü hatırlamamız belki bundan. Ancak her varlığın temel çelişkilerin yanında kendi özgün çelişkilerine de sahip olduğunu biliyoruz. Yazılım geliştirmenin de çözmesi gereken çok sayıda kendine ait sorunları var. Herşeyden önce yazılım her yerde kullanılıyor. Evde, işte, sanayide, eğitimde; kısacası kullanılmadığı hiçbir yer yok. İnsanlar işlerini kolaylaştırmak için yazılımları kullanmak istiyorlar. Ancak aynı zamanda da kimse işini yapma biçimini değiştirmek istemiyor. Yazılımların karmaşık bir sistemle kolayca bütünleşmesi bekleniyor. Böylece yazılım geliştirme etkinliğinin en önemli bölümü, gerçekliğin çalışma biçimini kavramakla geçiyor. Ancak gerçekliğin yapısını kavrayabilmek için güçlü çözümlenme yöntemleri ve tekniklerine sahip olmak zorunlu. Biliyoruz ki, yazılım geliştirmenin konusu büyük ölçüde örgütler ve insanlar. Bu da yazılım yöntemlerinin insan ve toplum ilimleriyle, felsefe ve mantıkla bir şekilde işbirliğini zorunlu kılıyor. Çünkü varlığın yapısı, onun bilgisini elde etme yolları, insanın gerçekliği nasıl kavradığı bu bilim ve alanların temel konuları.

Yazılım geliştirmenin, esas olarak bilginin modellenmesiyle ilgili olduğunu biliyoruz. Ancak her tamamlanmış yazılım yalnızca koddan oluşmuyor. Onu geliştirmek, kurmak, bakımını yapabilmek için çok sayıda belge de üretiliyor. Bilginin saklanması, başkalarına aktarılması, ona kolayca ulaşılabilmesi başka pek çok alanın temel uğraşısı. Ne yazık ki, yazılım geliştirmenin de temel sorunu olmaya devam ediyor. Bununla ilgili bir sorun da tasarımların, modellerin gösterimi.

Hala nerede çizimlerin, nerede yazıların kullanılacağı tartışılıyor.

Bir başka özgün sorun da dayanıklılık ve sağlamlık. Her yazılım hem koşullara dayanıklı olması hem de hatalardan arındırılmış olması gerekiyor. Bunun için kimi standartlar da geliştirilmiş durumda. Ancak hatasız bir yazılım hala yalnızca bir ütopya. Yazılımı insanlar sınıyor ve işleri yalnızca hataları, aksaklıkları bulmakla da sınırlı değil. Eksikleri de keşfetmeleri gerekiyor. Önemli yazılım hataları parasal kaynakların dışında can kaybına da neden olabilir.

Yazılım geliştirmenin diğer mühendislik dallarından bir diğer farklı yönü de, yazılım tamamlandığı zaman bitmiş olmuyor. Zaman içinde hem farklılaşıyor hem de büyüyor. Örneğin, bir kamyonet üretildikten sonra bitmiş bir ürün olarak satılıyor. Eğer onu satın alan diyelim manav, sonradan kum taşıma işine girmeye karar verirse, yapması gereken kamyoneti satıp yerine kamyon almak. Çünkü kamyoneti kamyonu dönüştürebilme şansına asla sahip değil.

Birşeyi sürekli tekrarlamak sıkıcıdır. Ne yazık ki, yaşamın kendisi de kimi zaman sıkıcıdır. Toz duman içinde "ölenler ölüp, kalanlar da yarım kaldıktan sonra" akıllar başa geliyor. Artık Internet'te yazılım etiği tartışması için de bir liste var. Kimi kitaplar da yayınlandı, hala da yayınlanıyor. Ancak tartışılanlar, "yaşadığımız ülkenin bir tarafında kan gövdeyi götürürken, yalnızca sokağımızdaki yaralı kediler için dünyayı ayağa kaldırmak"tan öteye gidemiyor çoğunlukla. Sevimli bir hayvana yapılan en küçük kötü bir davranışın bile asla mazereti olamaz. Ancak bu arada, karikatürdeki gibi ilk sayfası, katliam, yakma ve yıkımlarla dolu gazetelere yalnızca kafamızı gömüyorsak, herhalde bunun adı başka birşeydir.

2. Düzey: "Malum kesimlerin" yaklaşımı .

Sanki herşey şiiirdeki gibi. (Hans Magnus Enzenberger, Cumhuriyet Kitap, Sayı 364)

Hep aynı program:
Mene tekel
Mene mene tekel
Mene tekel

Tasarım:
Okunmuyor

Çöz at bağını
İnsan kral ve oku
Körler alfabesinin altında
Kendi öz adını

Herşeyin değiştiğini biliyoruz. Ancak, değişimin hangi soyutlama düzeyinde görülebildiği önemlidir. Soyutlamanın ihmal ettiği, dışarıda bıraktığı öğeler, işi yapılamaz duruma getirmedikleri sürece model başarılı olmuş kabul ediliyor. Yazılım endüstrisinde de çalışanların modelin dışında bırakılmış olduğunu kabul ederek işe başlıyoruz. Bu nedenle yeni bir model kurmak gerekiyor. Model ise ancak gerçekliğin yapısından elde edilmiş bir üstdil ile kurulabiliyor Üst dilin üretilebilmesi için de daha önce, gerçeklik üzerinde çok sayıda iş yapmış olmak gerekiyor. Öte yandan, hangi işin yapıldığı, nesnel ve öznel koşulların ne olduğu, iş yapanların amaçları üstdilin kurulmasını doğrudan belirliyor. Oysa, Lind'in de dediği gibi, gelişmekte olan ülkelerde akademisyenler ve yazılımcılar kendi ülkelerindeki sorunları değil de, daha çok Batı'nın sorunlarını biliyorlar. Ülkemizdeki kongre ve panellerin konusunu incelemek bu önermenin geçerliliğini kanıtlamak için yetiyor. Şükür ki, elimiz kolumuz bağlı değil. Yıllardır bu ülkede, uğraşan, didinen, mücadele eden insanlar, örgütler hiç eksik olmadı. Artık her alanda önemli birikimlerimiz var.

Yazılım mühendisliğinin kendine özgü sorunları ve özellikleri olmasına rağmen öz, o hep dile

Sektörde herkesin çıkarının aynı olmadığını, örneğin Hindistan'ın yazılım ihraç etmesine rağmen, binlerce işsiz mühendise sahip olduğunu bıkmadan usanmadan her yerde söylemek gerekiyor.

ancak çalışanların sorunlarına sahip çıkarak, bu yönde mücadele yaparak "gerçek bir oda"ya sahip olunabilir. En azından "olunması gereken" budur.

getirilen ifadeyle "son tahlilde" değişmiyor. Diğer mühendislik alanlarının o üstünlü büyük ölçüde kurulmuş olduğuna göre, yazılım mühendisliği alanında da kullanmak gerekiyor. Yazılım mühendisliğinin her tekniğini, her yöntemini buna göre değerlendirmek, zararlı olanı, kötü olanı teşhir etmek, yararlı olanı da kullanmaya teşvik etmek başta gelen görevlerimiz. Daha başka görevlerimiz de var.

Bu ülkede egemen kılınmaya çalışılan düşüncelerle mücadele etmek gerekiyor. Sektörde herkesin çıkarının aynı olmadığını, örneğin Hindistan'ın yazılım ihrac etmesine rağmen, binlerce işsiz mühendise sahip olduğunu bıkmadan usanmadan her yerde söylemek gerekiyor. Yazılım endüstrisinde de teknolojinin oldukça önemli olduğunu, bunun üretiminin de başka yerlerde yapıldığını; geri bırakılmış ülkelerin ise her zaman olduğu gibi yalnızca teknolojiyi kullandıklarını söylemek gerekiyor. Diğer sektörlerde olduğu gibi yazılım sektöründe de gelişmiş ülkelerle rekabetin bu koşullarda ancak yoğun emek sömürüsü ile gerçekleştirilebileceğini yeniden yeniden kanıtlamak gerekiyor.

Yazılım mühendislerinin çalışma ortamlarını sorgulamaları için çalışmalar yapmak gerekiyor. Örneğin silah üreten fabrikaların yazılımını yapmanın, insanların fişlenmesinin ya da gizlice dinlenmesini sağlayan yazılımları yapmanın, onların satışını kolaylaştırmanın tüm yönlerini tartışılır kılmak gerekiyor.

Bu ülkede kimi avukatların, doktorların, gazetecilerin uyguladığı gönüllü kamu yararına çalışmanın yazılım mühendisliğinde nasıl uygulanabileceğini tartışmak gerekiyor. Çalışanlardan yana örgütlerin, kendi bilişim altyapılarını kurmalarına rehberlik yapabilmeyen olanaklarını bulup çıkarmak gerekiyor. Kötü ve kimi zaman da hatalı seçilen yazılımlar karşısında insanların kendilerini nasıl tecavüze uğramış hissettiklerini, kötü ve yetersiz eğitimleri, sağlıksız çalışma koşullarını teşhir etmek gerekiyor. Bilgisayarların ve yazılımların,

çalışanların örgütlenmesini engelleyici yönlerini, onların özgüvenlerini kaybetmesini sağlayan gizli etkileri teşhir etmek gerekiyor.

Yazılım geliştirme teknik ve yöntemlerinin arkasındaki felsefeyi tartışmaya açmak, bunun bilinçli ya da bilinçsiz nasıl diğer alanlara da taşındığından herkesi haberdar etmek gerekiyor.

Çok sayıdaki bilgisayar mühendisinin meslek odalarına yaklaşımındaki tehlikeleri görmek ve önlem almak gerekiyor. TMMOB'nin 33. Dönem çalışma raporunda "ülkemizde sıfır yatırıma, dar bir çevreye yönelik keyfi teşviklere, borçlanmaya, enflasyona, borsa, banka, hisse senedi ve rant ekonomisine, savaş ve borç bütçesine dayalı bir sömürü ekonomisinin baskıyla sürdürülmesine karşı çıktığı" söyleniyor. Demokrasi Kurultayı'nda, son yıllarda devletin kimi işlerinin sivil toplum kurumlarına devredildiği, sivil toplum kurumlarının bu nedenle öneminin yeniden keşfedildiği ısrarla vurgulanıyor. Ahmet Becerik, "40 yılın ardından EMO" adlı yazı dizisinde 1960'lı yıllarda EMO'nun yönetim kurullarında devletin üst kademe bürokratlarının ve özel sektör temsilcilerinin bulunmasının zararlarını anlatıyor. TMMOB 40 yıllık geçmişiyle, geçmişteki hak yararına mücadeleleriyle saygın bir kurumdur. Ayrıca TMMOB ve odaları çok sayıda kuruluşun yönetim ya da danışma organlarında temsil ediliyor. Bugün TMMOB içinde aktif olarak çalışanların, yönetimde olanların büyük çoğunluğu 1980 öncesini bilen, o dönemde eğitim görmüş kişilerdir.

Bugün üniversitemizde yazılım mühendisliği bölümü yok. Yazılım mühendisliği bilgisayar mühendisliğinin bir alt dalı olarak yer alıyor. bilgisayar mühendisliği bölümlerinin hepsi 1980 yılından sonra açıldı. Mezunların hemen hepsi çok iyi koşullarda iş bulabiliyor. Azımsanmayacak bir bölümü de kendi şirketini kuruyor. Şirketlerde ve devlet kurumlarında

çalışanların büyük çoğunluğu yönetici konumunda ya da çok özel koşullarda çalışıyor. Bilgisayarların günümüzdeki önemi, en yeni teknolojilerden birisi olması, bu alandaki yanlısamların yerleşmesini daha da kolaylaştırıyor. Belki de bundan dolayı, EMO toplantılarında bilgisayarlı "ben bir bilgisayar mühendisi olarak" diye söze başlıyor.

Daha da arttırılabilecek nedenlerden dolayı, bilgisayar mühendislerinin bugün için yapması gereken "kendini" odalarını kurmak olmamalıdır. Yapılması gereken, zaman kaybetmeden, önemli olanaklara ve birikime sahip EMO içinde yukarıda sayılan konuların üzerine gitmektir. Nasıl ki örüntüleri keşfeden yazılım mühendisliği böylece "daha bir mühendislik" olduysa, ancak çalışanların sorunlarına sahip çıkarak, bu yönde mücadele yaparak "gerçek bir oda"ya sahip olunabilir. En azından "olunması gereken" budur.

1. Adams, J., "Bir mühendisin dünyası", TÜBİTAK, 1996.
2. Lind, P., "Computerization in developing countries: model and reality", Routledge, 1991.
3. Shooman, M., "Software engineering", McGraw-Hill, 1987.
4. Baker, R., "Case method: entity relationship modelling", Oracle Corporation, 1990.
5. Case, F.A., "Information systems development: principles of computer-aided software engineering", Prentice-hall, 1986.
6. Booch, G. "Object-oriented analysis and design with applications", Addison-Wesley, 1994.
7. Becerik, A. "40. yılında dünden bugüne TMMOB", EMO İzmir Şubesi Bülteni, sayı:54
8. Becerik, A. "40 yılın ardından EMO", EMO İzmir Şubesi Bülteni, sayı:56

Telefonunuz ile Neler Yapabileceğinizi Biliyor musunuz? [2]

Yurdagül Özcan

Değerli Üyelerimiz,

Bültenimizin geçen sayısında yayınlanan "TELEFONUNUZ İLE NELER YAPABİLECEĞİNİZİ BİLİYOR MUSUNUZ?" yazısından sonra pek çok üyemiz şubemizi arayarak yazıya ilişkin değerli görüş ve eleştirilerini bize ilemişlerdir.

Bu görüş ve eleştirilerin ışığında yazının amacına ulaşması açısından aşağıdaki yazının yayınlanmasını gerekli ve kaçınılmaz buluyoruz. Yeri gelmişken bültenimizde yayınlanan tüm yazılar için her türlü görüş ve eleştirilerinizi şubemizi arayarak bizlere iletebileceğinizi hatırlatır geçen sayımızda bu şekilde bizden katkılarını esirgemeyen tüm üyelerimize teşekkürü borç biliriz.

Saygılarımızla
E.M.O. İstanbul Şubesi Yayın Kurulu

1 TERCİHLİ DİREKT ARAMA

Kaydı iptal etmek için:

5 3 # Tuşlayınız.

Onaylama tonu aldıktan sonra telefonunuzu kapatınız

5 TELEFON KİLİTLEME

Kaydı iptal etmek istiyorsanız

3 3 ★ Şifreniz # Tuşlayınız.

Onaylama tonu aldıktan sonra telefonunuzu kapatınız.

2 KISALTILMIŞ NUMARA

Kaydı iptal etmek için:

5 1 ★ Hafıza numarası # Tuşlayınız.

Onaylama tonu aldıktan sonra telefonunuzu kapatınız.
Seçilen hafızadaki numara silinmiş olacaktır.

6 RAHATSIZ EDİLMEME

Kaydı iptal etmek istiyorsanız

2 6 # Tuşlayınız.

Onaylama tonu aldıktan sonra telefonunuzu kapatınız.

3 ÇAĞRI YÖNLENDİRME

Yönlendirmeyi iptal etmek istiyorsanız:

2 1 # Tuşlayınız.

Onaylama tonu aldıktan sonra telefonunuzu kapatınız,
yönlendirme iptal edilmiş olacaktır.

7 MEŞGULDEKİ ABONEYİ BULMA

Kaydı iptal etmek istiyorsanız

3 7 # Tuşlayınız.

Onaylama tonunu aldıktan sonra telefonunuzu kapatınız.

4 MEŞGULDE ÇAĞRI YÖNLENDİRME

Yönlendirmeyi iptal etmek istiyorsanız:

6 0 # Tuşlayınız.

Onaylama tonunu aldıktan sonra telefonunuzu kapatınız.

8 UYANDIRMA

Programı iptal etmek istiyorsanız

5 5 ★ (saat) (dakika) # Tuşlayınız.

Onaylama tonunu aldıktan sonra telefonunuzu kapatınız. Birden fazla kayıt yapılmışsa ve tüm uyandırma kayıtlarını silmek istiyorsanız, çevir sesini aldıktan sonra sırasıyla aşağıdaki tuşlara basınız.

5 5

Sera Gazı Emisyonları ve Enerji Sektöründe Harar Verme

Dr. Tanay Sıdkı Uyar / Hocaeli Üniversitesi Öğretim Üyesi

İnsanlık için iki seçenek kalmıştır. Ya diğer canlılardan farklı olduğunu kanıtlayarak yaklaşan tehlikeye karşı bir önlem almak ya da duyarsızlığının bedelini doğa tarafından yokedilerek ödemek.

Güneşin gün boyu dünya atmosferine verdiği ısının önemli bir kısmının, atmosferin ısısının sabit kalması için, atmosferin dışına yansımaları gerekmektedir. İnsanların enerji gereksinimlerini karşılamak için atmosfer içinde yaktıkları (atmosferin içinde varolan oksijenle reaksiyona soktukları) karbon içeren kömür, petrol ve doğal gaz gibi fosil yakıtlar, bu reaksiyon sırasında, bir yandan enerji sağlarken bir yandan da atmosferin içinde ek karbondioksit üremesine ve birikmesine neden olmaktadır. Karbondioksit bir karbon ve iki oksijen atomunun birleşmesinden oluşmaktadır.

Karbondioksit dünyada insan etkinliklerinden dolayı zaten üretilmektedir. Bitkiler ve ağaçlar büyürken atmosferden aldıkları karbondioksitin karbonunu bünyelerinde tutarlar ve oksijeni atmosfere verirler. İnsan yaşamı için ormanların önemi buradan kaynaklanmaktadır. Bir yandan ormanlar kesilirken diğer yandan insanlar yaktıkları fosil yakıtlarla ek karbondioksit üretirken atmosfer içinde insanların soluk alabilecekleri hacimleri daraltmaktadır. Örneğin her bir otomobil yılda ortalama 6 ton karbondioksiti atmosfere vermektedir. Kömür santrallerinde üretilen her kilowatt saat elektrik enerjisi atmosfere 1 kg karbondioksit eklenmesine neden olmaktadır.

Yeryüzünde insanların yaşamasına elverişli koşullar kömür, doğal gaz ve petrolün yeraltında depolandığı durumda oluşmuştur. Bugün bu dengeye insanoğlunun müdahalesi söz konusudur.

Karbondioksit gazının özelliklerinden biri ısıyı bünyesinde tutmasıdır. Atmosfere verilen ek karbondioksit, metan ve diğer gazlar seragazi etkisine yol açmaktadır. Sera gazı etkisi atmosfer içinde, ek karbondioksit tarafından, tutulan ısının aynen bir serada olduğu gibi atmosferi ısıtması olayıdır. Atmosferin ısınması kutup buzlarının ve dağlardaki karların erimesine yol açmaktadır. Henüz deniz seviyelerinin görünür biçimde yükselmesine neden olmasa da,

atmosfer içinde dolaşan serbest su miktarı giderek artmaktadır. Bunun sonuçlarını gazetelerde ve televizyon haberlerinde hergün daha sık izlemekteyiz. Bangladeş, Çin ve pek çok diğer ülkede kentleri su basmakta ve binlerce kişi ölmektedir.

Sera gazı etkisi eskiden beri bilinmekte olsa da, 1990'lı yıllarda dünyanın yoğun olarak tartıştığı bir konu haline dönüşmüştür. Seragazi etkisinin dünyanın iklimini değiştireceği ve yeryüzünün insanlar için yaşanabilir olmaktan çıkabileceği bilimsel çevrelerde genel kabul görmektedir.

Yerkürenin geleceği ile yakından ilgili birey ve kuruluşların girişimleri sonucu, 1992 yılında Rio'da Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi isimli bir belge tüm dünya ülkelerinin imzasına açılmıştır. Amaç dünya ülkelerini, dünyayı tehdit eden sera gazı etkisine neden olan karbondioksit, metan ve diğer gazların atmosferde birikimini önlemek üzere, ortak değerlendirmeler ve uygulamaların gerçekleştirilmesi için bir araya getirmektir. Ülkemizin bu sözleşmeyi imzalamasını öneren Bakanlar Kurulu Kararı TBMM Çevre ve Dışişleri Komisyonunda kabul edilmiş olup TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmek üzere beklemektedir.

BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesini imzalayan ülkeler kendi enerji sistemleri ve ekonomik etkinliklerini, küresel felaketleri önlemek amacıyla, yeniden düzenlemek niyetinde olduklarını dile getirmektedirler. Ancak enerji ve ekonomi sistemlerinin yeniden yapılandırılması beraberinde ek bir maliyeti getirmektedir. Bu ek maliyetin karşılanmasında isteksiz olan ülkeler gerekli etkin adımları atmamakta ve bu maliyeti diğer ülkelere yüklemeye çalışmaktadırlar.

Gelişmiş ülkeler bugüne kadar ki sera gazı emisyonlarının sorumlusu olarak daha köklü önlemler almaya davet edilmektedirler. Bu ülkelerde yürütülen tüm insan etkinlikleri fosil yakıtların yaygın kullanımına dayalıdır. İnsanlık için iki seçenek kalmıştır. Ya diğer canlılardan farklı olduğunu kanıtlayarak

yaklaşan tehlikeye karşı bir önlem almak ya da duyarsızlığının bedelini doğa tarafından yokedilerek ödemek.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ni imzalamış olan ülkeler bu yılın sonlarında Japonya'da Kyoto kentinde bir araya gelerek bu soruna ilişkin gelecekte alacakları önlemleri belirleyeceklerdir.

Alınacak önlemlerden bir tanesi de fosil yakıt kullanımına ek vergi getirilmesidir. Muhtemelen kaynakta uygulanacak bu vergi enerji sistemini kömür, doğal gaz ve petrole bağımlı hale getirmiş ülkeleri çok zor durumda bırakacaktır. Zaten gelecekteki fiyatların öngörülemez bu yakıtları kullanan tüketiciler, altından kalkamayacakları maliyetlerle karşı karşıya geleceklerdir. Ülkemizin 20 yıl gibi uzun vadelerle yaptığı doğal gaz alım anlaşmalarının bu kapsamda gözden geçirilmesi gerektiği kanısındayım.

Rio'da imzaya açılan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ni imzalayan ve ciddiye alan ülkeler, fosil ve nükleer yakıt kullanımını en aza indirme ve esas olarak da karbondioksit emisyonlarını azaltmak amacıyla, doğal çevrede enerji üretim teknolojilerinin kullanım programlarını oluşturmaya başlamışlardır.

Doğal çevrede enerji üretimi rüzgar, güneş, biyokütle ve jeotermal gibi temiz ve tükenmez kaynakları kullanan teknolojilerin kullanıma sunulması ile mümkündür. Bunlardan bugün için en hızlı ve rüzgarlı bölgelerde yaygın olarak uygulanabilecek olan rüzgar güç santral gruplarıdır. Rüzgar enerjisinden üretilen her 1 kWh elektrik enerjisi karbondioksit emisyonunu 1 kg azaltmaktadır.

Acil enerji gereksinimimiz olduğu sık sık dile getirilen ülkemizde, enerji sektöründe alınacak kararların küresel gelişmelerin farkında olarak ve 2000 yılından itibaren uygulamaya sokulacağı kesinlik kazanan kısıtlara uyularak alınması ülkemizin gelecekteki menfaatleri açısından yaşamsal önemdedir.

Uluslararası Sarıgerme Rüzgar Enerjisi Workshop'u Yapıldı

Uluslararası Sarıgerme Rüzgar Enerjisi Workshop'u Ortaca'da İberotel Sarıgerme Park tesislerinde 19 - 20 Haziran 1997 tarihlerinde yapılmıştır. Toplantıya rüzgar türbin imalatçıları, rüzgar türbin imalatçı firmalarının Türkiye temsilcileri, rüzgar enerjisi ile ilgili yurtdışı danışmanlık firmaları, öğretim üyeleri, hukukçular, enerji konusunda yatırım yapmayı planlayan holdinglerin temsilcileri, İberotel yönetici ve sahipleri, yurtdışı danışmanlık firmaları, yurt içinde rüzgar türbinleri imalatını düşünen sanayiciler, ülkemizde rüzgar türbin grupları kurmak isteyen yatırımcı firmalar, doğal çevrede enerji üretimine kredi sağlamayı düşünen banka temsilcileri, Muğla Valisi ve İl Çevre Müdürü, Ortaca Kaymakamı, AKSAZ Deniz Üs Komutanlığı temsilcisi, Belediye Başkanı ve temsilcileri katılmıştır.

İlgili tüm aktörlerin katılımıyla her oturumda, kısa sunuşlar sonrası, toplantıya katılanların birlikte değerlendirip ortak amaç doğrultusunda tavır belirlemeleri için elverişli koşullar oluşturulmuştur. Türkiye'de rüzgar santralleri kurularak temiz elektrik enerjisi üretilmesinin önündeki engeller tanımlanıp bu engellerin ortadan kaldırılması veya aşılması için alınması gereken ortak adımlar tartışılıp kararlaştırılmıştır.

İberotel Sarıgerme Park Genel Müdürü Heinz H. Fugger'in başkanlık ettiği birinci oturumda Ortaca'da kurulması planlanan 750 kW kapasiteli rüzgar güç santralının tanıtımı Lagerwey Windturbine B.V. temsilcisi Remco Boersma tarafından yapılmıştır. Sarıville Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Özhan Akçalı otel sahiplerinin projeyi destekleme nedenlerini açıklamıştır. Dr. Tanay Sıdkı Uyar insan etkinlikleri ve doğa ilişkileri ve bu bağlamda rüzgar santrallerinin elektrik enerjisi üretimindeki yeri ve önemini belirtmiştir. Hans Peter Waldl rüzgar güç santrallerinin yer seçimi ve tesisi konularını değerlendirmiştir. Dr. Ir. G.A.M. van

Kuik modern rüzgar güç santral teknolojisi ile ilgili son gelişmeleri katılımcıların bilgisine sunmuştur. Ayrıca Sarıgerme İberotel Park'ın enerji gereksinimlerini karşılamak amacıyla kurulacak rüzgar güç santralına ilişkin değerlendirmeler yapılmış ve "workshop" katılımcıları bilgilendirilip soruları cevaplandırılmıştır.

"Workshop" koordinatörü Dr. Tanay Sıdkı Uyar tarafından yönetilen ikinci oturumda Türkiye'de tesis edilecek rüzgar güç santrallerinin mevcut elektrik enerji sistemi ile ilişki ve etkileşimlerinin düzenlenmesi amacıyla gerek duyulan yasal çerçeve tartışılmıştır. Oturuma Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına katılan Nazan Öztürk, ilgili yasal çerçeveyi ve ETKB'nin rüzgar güç santrallerinden şebekeye verilecek elektrik enerjisine ilişkin kısıt ve beklentilerini açıklamıştır. Andrew Garrad, Ubbo de Witt ve Ir. L.G.J. Janssen rüzgar enerjisini yoğun olarak gündemine alan Avrupa ülkelerinde yasal çerçeve ile ilgili olarak yapılan düzenlemeler ve karşılaşılan sorunları katılımcıların bilgisine sunmuşlardır. Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB) Başkanı Mustafa Mendilcioğlu rüzgar enerjisi ile ilgili olan sanayici, bürokrat, öğretim üyesi, danışman, yatırımcı, teknisyen, imalatçıların üye olduğu TÜREB'i temsilen sektör adına sektörün yasal çerçeveden beklentilerini dile getirmiştir.

Türkiye'de Rüzgar Enerji Projelerinin Finansmanı isimli Heinz H. Fugger tarafından yönetilen üçüncü oturumda Türkiye'deki projelere yurtdışından sağlanabilecek finans olanakları Remco Boersma, Andrew Garrad ve Ubbo de Witt tarafından tanıtılmıştır. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası adına oturuma katılan Cemil Üstün Türkiye'deki finans olanaklarını katılımcılara tanıtmıştır. Türkiye'de rüzgar enerjisine önemli yatırımlar yapan Önder Demirer genelde enerji, özelde rüzgar enerjisi isimli bir tebliğ sunmuştur.

Yapılan tartışmada ise tüm bu imkanların Türkiye'de etkin bir Rüzgar Enerjisi Uygulama Programına nasıl katkıda bulunabileceği değerlendirilmiştir.

Dr. Tanay Sıdkı Uyar tarafından yönetilen son oturumda Sürdürülebilir Turizm, Doğal Çevrede Enerji Üretimi, merkezi ve yerel yönetimlerin rüzgar güç santrallerinin kurulmasında alabileceği işlevler tartışılmıştır. Bodrum Belediyesi Genel Koordinatörü Mustafa Olcay Bodrum Belediyesi'nce yürütülen rüzgar enerjisi ile elektrik gereksinimlerini karşılama projesini tanıtmıştır. Aksaz Deniz Üs Komutanlığı'ndan Bnb. Cezmi Akbudak rüzgar enerjisinden elektrik üretimi amacıyla yaptıkları çalışmaları anlatmıştır. Ortaca Kaymakamı Kayhan Kavas rüzgar enerjisinden yararlanma projesinde yapılan işbirliği ve dayanışmanın önemini ve neden bu projeyi desteklediklerini açıklamıştır. Muğla Valisi Celil Serhadlı doğal çevrede temiz enerji üretimine verdikleri önemi ve Valiliğin bu çabaları desteklemedeki kararlılığını dile getirmiştir.

Türkiye'de rüzgar santralleri kurularak temiz elektrik enerjisi üretilmesinin önündeki engeller tanımlanıp bu engellerin ortadan kaldırılması veya aşılması için atılması gereken ortak adımlar tartışılıp kararlaştırılmıştır.

Proje çizimi tasarım işi olduğundan, konuyla ilgili eğitim almış kişilerce yapılmalıdır. Proje çizimi bilimsel ve teknik bir iştir. Politik kaygılarla belirli bir guruba verilecek bir tür imtiyaz veya oy yatırımı olarak görülmemelidir.

Bilindiği gibi Elektrik İç Tesisat Yönetmeliği'nde yapılan bir değişiklikle konutların bağlantılı güçleri arttırılmıştır. Eski durumda konutlar için en az 3 kW kurulu güç ve 1.8 kW bağlantı gücü hesaplanmaktaydı. Konutlarda kurulu güç teknolojinin evlerimize girmesiyle 10 kW sınırını çoktan aşmıştır. Özellikle kış aylarında ısınmanın bir bölümü elektriğe dayanınca kurulu güç oldukça artmaktadır.

Yapılan değişiklikle, artık her evde bulunan otomatik çamaşır makinası, bulaşık makinası ve elektrikli ocak için toplam 7kW güç, mevcut kurulu güce eklenmiştir. Böylece evlerde minimum kurulu güç 10 kW seviyesine gelmiştir. Fakat yönetmelik bu reel güç artışını Fen adamlarının yetki

sınırlarının dışında tutmuş, daha doğrusu yasa yapanlar daha fazla oy patansiyeli bulunan Fen adamlarının mağduriyetini önlemiştir. Milli Eğitim Bakanlığının verdiği yetkilerle proje yapan Fen adamları Enerji Bakanlığının yayımladığı iç tesisat yönetmeliğinde belirtilen esaslara, İmar yasasına uymak zorundadırlar. Yönetmelikse hem teknoloji gereği artan güç ihtiyacını karşılamak, hem de artan güçlere gücü yetmeyen Fen adamlarını korumaya çalışmaktadır. Sektörün diğer alanlarındaki teknisyen ve teknikerler ise mağdur (!) olmaya devam etmektedirler. Örneğin inşaat teknikerlerine neden doğal gaz projesi yaptırılmıyor, asansör projesi çizdirilmiyor. Bu meslektaşlarımızı da ilgili yönetmelikleri delerek pekala

koruyabiliriz.

Proje çizimi tasarım işi olduğundan, konuyla ilgili eğitim almış kişilerce yapılmalıdır. Proje çizimi bilimsel ve teknik bir iştir. Politik kaygılarla belirli bir guruba verilecek bir tür imtiyaz veya oy yatırımı olarak görülmemelidir. Her meslek alanında olduğu gibi bir işin imalatı için gerekli ilk etken projelendirilmedir. Tabii ki işin imalatı ile projelendirilmesi ayrı ayrı uzmanlık alanlarıdır. Her meslek erbabı kendi işinin en iyisini yapmaya çalışırsa sonuç mükemmele yaklaşır.

Böyle önemli bir konu üç ayrı Bakanlığın ilgili yasa ve yönetmeliklerinde değişik biçimlerde ele alınmaktadır. Kanunun yeniden gözden geçirilmesi mesleki denetim açısından önemlidir.

1 Eylül Dünya Barış Günü

Çünkü onlar, sadece ve yalnızca barış özelemlerini dile getiriyorlardı. Barışı istemek insanı istemektir, sevgiyi istemektedir. O halde barışa geçit vermelisiniz diyorlardı.

1 Eylül Dünya Barış Günü Dünyanın dört bir yanında şenliklerle kutlandı. İkinci emperyalist paylaşım savaşının başlangıç tarihi sayılan Almanya'nın Polonya'yı işgat ettiği 1 Eylül 1939 günü "Artık savaşlar olmasın" düşüncesiyle Dünya Barış Günü ilan edilmişti. O günden günümüze değin "Yurtta barış, dünyada barış..." söylemine karşın yurtta ve dünyada fazla bir şeyin değişmediği, yerel savaşlar ve iç savaşların sürdüğü, her gün yüzlerce insanın karşılığını yaşamıyla ödedeği, sakat kaldığı, ağır yaralar aldığı bir dünyada yaşamaya devam

ediyoruz.

İki binli yılların eşliğinde ülkemizde de adı konmamış bir savaş sürüyor. İnsanlar ölmesin, yüzyıllardır bir arada yaşayan insanlarımız yaşamlarını barış içinde sürdürsünler diye bu adı konmamış savaşın kurbanlarından Musa Arıter'in adını taşıyan trenle ünlü ünsüz bir çok barış dostu ülkemize gelmek istedi. Buna izin verilmeyince otobüslerle Diyarbakır'a doğru yola çıkıldı. Vardıkları her kentte durdurulan, gözaltına alınan baskılarla karşılaştın

insanlar her şeye karşın yollarından dönmedi.

Çünkü onlar, sadece ve yalnızca barış özelemlerini dile getiriyorlardı. Barışı istemek insanı istemektir, sevgiyi istemektedir. O halde barışa geçit vermelisiniz diyorlardı. Haydi ülkemizin bütün kentlerinin kapılarını barışa açalım. Haydi yalnızca 1 Eylül değil bütün günleri barışa açalım.